

فارسی (۱)

(سپهر عسن‌فان‌پور)

-۶

در بیت صورت سؤال، ترکیب «قطرهی باران» ترکیب اضافی، مضاف و مضاف‌الیه است. «خاک» نیز پس از «به» آمده و متمم است.

(ادش‌های ادبی، صفحه‌ی ۱۲ کتاب فارسی)

(سپهر عسن‌فان‌پور)

-۷

واژه‌های مشتق: جهانی: جهان + ی / دشمنی: دشمن + ی —
واژه‌ی مرکب: سست‌عهد: سست + عهد

(ادش‌های ادبی، صفحه‌ی ۱۸ کتاب فارسی)

(سپهر عسن‌فان‌پور)

-۸

فعل «ماند» در گزینه‌ی «۳» ماضی است: دل رفت و دیده خون شد و جان ضعیف ماند، که آن هم برای آن مانده است که آن را فدای دوست کنم. در
ساiber گزینه‌ها:
گزینه‌ی «۱»: «بدان ماند»: شبیه آن است که ...
گزینه‌ی «۲»: «به چه ماند؟»: شبیه به چیست?
گزینه‌ی «۴»: «به جایی ماند»: به جایی شبیه است.

(ادش‌های ادبی، صفحه‌ی ۱۸ کتاب فارسی)

(ممیر اصفهانی)

-۹

می‌توان «سلام خشک» را حس‌آمیزی در نظر گرفت.

(آرایه‌های ادبی، صفحه‌ی ۱۴ کتاب فارسی)

(ممیر اصفهانی)

-۱۰

دیوار کسی را کوتاه دیدن: ظلم و ستم را بر شخصی خاص روا دانستن.

(مفهوم، صفحه‌ی ۱۷ کتاب مهارت‌های نوشتاری)

(سپهر عسن‌فان‌پور)

-۱

مولانا در بیت صورت سؤال، با اشاره‌ی ضمنی به داستان موسای نبی می‌گوید تکیه‌گاه انسان نه عصا، که خداست. پس باید آن عصا را انداخت و رها کرد.
این بیت در غزلی که با بیت مشهور

«با من صنما دل یکدله کن / مگر سر ننهم آنگه گله کن»

آغاز می‌شود آمده است:

«تکیه‌گه تو حق شد نه عصا / انداز عصا و آن را یله کن»

(واژه، صفحه‌ی ۱۳ کتاب فارسی)

(نوتاب، رهیم‌پور)

-۲

کام: سقف دهان، مراد / گلبن: بوته‌ی گل / اوان: وقت، هنگام / جافی: جفاکار
(واژه، واژه‌نامه‌ی کتاب فارسی)

(ممیر اصفهانی)

-۳

«نهاد» در همه‌ی ابیات معنای فعلی دارد، به جز بیت گزینه‌ی «۱» که در آن به معنی «ذات» و «سرشت» به کار رفته است.

(واژه، صفحه‌ی ۱۸ کتاب فارسی)

(سپهر عسن‌فان‌پور)

-۴

عاقلان از غرق شدن بر گریز و بر حدز هستند.

(املا، صفحه‌ی ۱۹ کتاب فارسی)

(سپهر علنی)

(سپهر علنی)

-۵

واژه‌ی «مغلوب» در بیت گزینه‌ی «۲» نادرست نوشته شده است. قآنی در این بیت خطاب به خداوند می‌گوید: «هرگز وهم و گمان تو را محصور نمی‌کند، هرگز بر تو غله نمی‌کند.»

(املا، صفحه‌ی ۲۲ کتاب فارسی)

(کتاب یامع فارسی)

-۱۶

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و ابیات مرتبط، تأکید بر «یکسان بودن ظاهر و باطن و قول و عمل و نفی تظاهر و دورویی» است، اما در بیت گزینه‌ی «۴» فقط به «درستی درون یا باطن» تأکید شده است.

(مفهوم^۳، صفحه‌ی ۱۷ کتاب فارسی)

(کتاب یامع فارسی)

-۱۷

مفهوم مشترک ابیات مرتبط «تأکید بر امیدواری در سخت‌ترین شرایط» است؛ اما بیت گزینه‌ی «۲» بیان‌گر مفهوم نالمیدی است.

(مفهوم^۳، مشابه صفحه‌ی ۱۷ کتاب فارسی)

(کتاب یامع فارسی)

-۱۸

در عبارت صورت سؤال و بیت گزینه‌ی «۲» به این مفهوم اشاره شده است که نباید به خوشی‌های دنیا افتخار کرد و از ناخوشی‌های آن نالید؛ زیرا هر دو ناپایدار و زودگذر هستند.

(مفهوم^۳، صفحه‌ی ۱۷ کتاب فارسی)

(کتاب یامع فارسی)

-۱۹

در عبارت صورت سؤال و همه‌ی گزینه‌ها به حسادت و عواقب آن اشاره شده است؛ به جز بیت گزینه‌ی «۳» که در آن گوینده از وضع زندگی خود می‌نالد و می‌گوید به مردگان حسادت می‌کند.

(مفهوم^۳، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵ کتاب فارسی)

(کتاب یامع فارسی)

-۲۰

مفهوم مشترک ابیات مرتبط «رزاق بودن یا روزی‌رسانی خداوند» است. اما بیام بیت گزینه‌ی «۴» توصیه به «قناعت و راضی بودن به رزق مقرر» است.

(مفهوم^۳، مشابه صفحه‌ی ۱۷ کتاب فارسی)

(کتاب یامع فارسی، سراسری هنر ۹۶)

-۱۱

«سپر انداختن» کنایه‌ی از «تسلیم شدن» با «سر نهادن بر قدم» در بیت گزینه‌ی «۱» تناسب دارد.

(مفهوم^۳، صفحه‌ی ۱۲ کتاب فارسی)

(کتاب یامع فارسی)

-۱۲

واژه‌ی «مغورو» در گزینه‌ی «۴» به معنی «فریفته و گول خورده» است و مفهوم تکیّر از آن دریافت نمی‌شود. مفهوم کلی بیت «هشدار به مخاطب برای فریب نخوردن» است؛ اما مفهوم سایر ابیات «بر حذر داشتن از تکّر و غرور و خودبینی» است.

(مفهوم^۳، مشابه صفحه‌ی ۱۳ کتاب فارسی)

(کتاب یامع فارسی)

-۱۳

عبارت صورت سؤال در بیان پرهیز از دروغ و توصیه به راست‌گویی است؛ اما در بیت گزینه‌ی «۳» دروغ‌گویی تحسین شده است. مفهوم سایر ابیات گزینه‌ی «۱»: نکوهش دروغ‌گویی گزینه‌ی «۲»: ترجیح صداقت بر دروغ‌گویی گزینه‌ی «۴»: نکوهش دروغ و طمع‌ورزی

(مفهوم^۳، صفحه‌ی ۱۶ کتاب فارسی)

(کتاب یامع فارسی)

-۱۴

مفهوم عبارت صورت سؤال و ابیات مرتبط این است که روزی‌بخش حقیقی خداوند است و روزی را باید از خداوند طلب کرد، اما در بیت گزینه‌ی «۲» به این موضوع اشاره شده است که هر مخلوقی روزی مقرر خود را خواهد داشت.

(مفهوم^۳، صفحه‌ی ۱۶ کتاب فارسی)

(کتاب یامع فارسی)

-۱۵

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و ابیات مرتبط، توصیه به «نیکوکاری» است، اما بیت گزینه‌ی «۲» می‌گوید: کسی که کار بد می‌کند، نباید توقع نیکی داشته باشد.

(مفهوم^۳، صفحه‌ی ۱۷ کتاب فارسی)

عربی (۱)

-۲۱

(رویشعلی ابراهیمی)

«من»: چه کسی / «أوجد»: به وجود آوردن / «الشررة»: پاره‌ی آتش، اخگر /

«المصباح»: چراغ / «المنير»: روشنگر، روشنی بخش

تشرییح گزینه‌های دیگر

در گزینه‌ی «۱»: «کسی‌که، بیافرید»، در گزینه‌ی «۳»: «او کسی است که،

اخگری» و در گزینه‌ی «۴» «آن کسی که» نادرست است.

(ترجمه، درس ۱، صفحه‌ی ۲)

-۲۲

(رویشعلی ابراهیمی)

«الغیم»: ابر / «متراکم»: فشرده / «ینزل»: فرو می‌ریزد، پایین می‌آید /

«المطر»: باران

(ترجمه، درس ۱، صفحه‌های ۴، ۵، ۶ و ۸)

-۲۳

(سیدمحمدعلی مرతضوی)

«الدلیل»: راهنما / «محافظة»: استان

(ترجمه، درس ۱، ترکیبی)

-۲۴

(سیدمحمدعلی مرతضوی)

«همه‌ی این کلمات را با کمک فرهنگ لغتی مفید در کتاب خانه، ترجمه کردم!»

(مفهوم، درس ۱، صفحه‌ی ۱۰)

-۲۵

(رضا معتمدی)

«بیع» (فروختن) و «شراء» (خریدن) متضاد یک‌دیگرند؛ نه مترادف.

(مفهوم، درس ۱، صفحه‌ی ۹)

(رضا معتمدی)

-۲۶

أصفر: زرد / أبيض: سفید

ترجمه‌ی عبارت: رنگ موز، زرد و رنگ ایر، سفید است.

(مفهوم، درس ۱، صفحه‌ی ۸)

(سیدمحمدعلی مرتبه‌ی)

-۲۷

«کوریا» نام کشور است، پس به صورت «أنا من کوریا» صحیح است.

(مفهوم، درس ۱، صفحه‌ی ۱۳)

(رضا معتمدی)

-۲۸

مفهوم گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» این است که انسان هر کاری انجام بدهد،

نتیجه‌ی آن را می‌بیند؛ اما گزینه‌ی «۴» مفهوم دیگری دارد.

(مفهوم، درس ۱، صفحه‌ی ۷)

(رویشعلی ابراهیمی)

-۲۹

کلمه‌ی «انتشار» بر وزن «افتعال» است نه «انفعال»، زیرا حروف اصلی آن

نشر است.

(قواعد اسع، درس ۱، صفحه‌ی ۹)

(سیدمحمدعلی مرتبه‌ی)

-۳۰

«أشكرُ» فعل برای اول شخص مفرد است، پس «كانَ» هم باید هم صیغه با آن

باید: «كُنْتُ»

(أنواع بملات، درس ۱، ترکیبی)

(مرتضی محسنی کبر)

-۳۶

برخی از انسان‌ها به هدفی بالاتر از لذت‌های مادی و سرگرم شدن به آن

نمی‌اندیشند، اینان به تعبیر قرآن کسانی هستند که به حیات دنیوی راضی شده و به

(صفحه‌ی ۱۹ کتاب درسی، درس ۱) آن آرام گرفته‌اند.

(سیدامسان هندی)

-۳۷

این‌که «همه‌ی ما فضایلی چون صداقت، عزت‌نفس و عدالت را دوست داریم و از

دوروبی، حقارت‌نفس، ریا و ظلم بیزاریم»، از دقت در آیه‌ی ۸ سوره‌ی شمس

«فالئمه‌ها فجورها و تقواه‌ها» مفهوم می‌گردد.

(صفحه‌ی ۲۵ کتاب درسی، درس ۳)

(هادر دوانی)

-۳۸

«منع از خوشی‌های زودگذر» و «تشخیص درست از نادرست و حق از باطل» هر دو

(صفحه‌های ۲۵ و ۲۶ کتاب درسی، درس ۳) مربوط به قوه‌ی تعقل است.

(سیدامسان هندی)

-۳۹

«دوری از جهل و نادانی» ← قدرت تعقل و تفکر

«دوری از شقاوت» ← قدرت اختیار و انتخاب

(صفحه‌ی ۲۵ کتاب درسی، درس ۳)

(هادر دوانی)

-۴۰

آیه‌ی شریفه‌ی «أَنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كَفُورًا» بیانگر وجود قدرت اختیار در

انسان است و نام دیگر نفس لوامه، وجود است.

(صفحه‌های ۲۵ و ۲۶ کتاب درسی، درس ۳)

(مبوبه ابتسام)

-۳۱

طبق آیه‌ی شریفه‌ی «وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ...» خدای جهان خالقی حکیم

است؛ در نتیجه همه‌ی موجودات را هدایت می‌کند که بیانگر این مفهوم است.

(صفحه‌ی ۱۵ کتاب درسی، درس ۱)

(مبوبه ابتسام)

-۳۲

هم هدف‌های اصلی و هم فرعی برای زندگی ما ضروری‌اند؛ یعنی هم هدف‌های

پایان‌پذیر و هم پایان‌ناپذیر ضروری هستند، اما نباید آنقدر به هدف‌های فرعی دل

بیندیم که مانع رسیدن به هدف‌های اصلی شوند. (صفحه‌ی ۱۶ کتاب درسی، درس ۱)

(مرتضی محسنی کبر)

-۳۳

این شعر اشاره دارد که «برخی از هدف‌ها به گونه‌ای هستند که اهداف دیگر را نیز

(صفحه‌های ۱۹ و ۲۰ کتاب درسی، درس ۱) دربردارند.»

(مرتضی محسنی کبر)

-۳۴

تعبیر «یک تیر و چندنشان» مربوط به هدف جامع است و آیه‌ی شریفه‌ی «من کان

برید ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة» به آن اشاره دارد.

(صفحه‌های ۱۹ و ۲۰ کتاب درسی، درس ۱)

(سیدهادی هاشمی)

-۳۵

بر اساس تعالیم دینی، هر حرکت و عملی که برای کسب رضایت خداوند و بر اساس

معیارهای دینی صورت گیرد، عبادت است. کامل‌ترین تعبیر درباره‌ی «زندگی به

خطار خدا» تعبیر خود خداوند است که فرمود: «قل إِنَّ صَلاتِي وَ نُسُكِي وَ مَحِيَايِ وَ

مَمَاتِي لِهِ رَبُّ الْعَالَمِينَ: بِغَوْ نَعَازِمُ، تَمَامِ اعْمَالِي وَ زَنْدَگِي وَ مَرْگِي مِنْ بَرَايِ خَدَاست

که پروردگار جهانیان است.»

(صفحه‌های ۱۷ و ۱۸ کتاب درسی، درس ۱)

زبان انگلیسی (۱)

-۴۱

(علی عاشوری)

ترجمه‌ی جمله: «الف: من نمی‌دانم چه طور از این دوربین استفاده کنم.»

«ب: آن خیلی ساده است. به تو نشان خواهم داد.»

نکته‌ی مهم درسی

از ساختار «شکل ساده‌ی فعل + will» برای بیان تصمیم آتی انجام فعلی در زمان آینده استفاده می‌کنیم.

(گرامر، صفحه‌ی ۲۵ کتاب درسی، درس ۱)

-۴۲

(علی شکوهی)

ترجمه‌ی جمله: «الف: کجا داری می‌روی؟ آیا داری به خرید می‌روی؟»

«ب: بله، من قصد دارم خرید کنم.»

نکته‌ی مهم درسی

از ساختار «شکل ساده‌ی فعل + be going to» برای نشان دادن قصد انجام کاری در زمان آینده استفاده می‌کنیم.

(گرامر، صفحه‌ی ۲۹ کتاب درسی، درس ۱)

-۴۳

(میرمسین زاهدی)

ترجمه‌ی جمله: «دکترها امید دارند که سرباز مجرح را که جانش در خطر بود، نجات دهند.»

(۱) نجات دادن (۲) معنی دادن

(۳) جست و جو کردن (۴) آسیب‌رساندن

(واگران، صفحه‌ی ۲۱ کتاب درسی، درس ۱)

-۴۴

(علی عاشوری)

ترجمه‌ی جمله: «آیا این عکس اخیر (جدید) پسر تو است؟ فکر کنم دوازده سالش است؟ درست می‌گوییم؟»

(۱) مفید (۲) آخر

(۳) امن، ایمن (۴) خسته‌کننده

(واگران، صفحه‌ی ۲۲ کتاب درسی، درس ۱)

(شهاب اناری)

-۴۵

ترجمه‌ی جمله: «او هرگز کاری نخواهد کرد که زندگی‌های فرزندانش را در خطر بیندازد.»

- (۱) در خطر اندختن
 (۲) شکار کردن
 (۳) افزایش دادن
 (۴) منقرض شدن

(واگران، صفحه‌ی ۲۲ کتاب درسی، درس ۱)

(بوار مؤمن)

-۴۶

ترجمه‌ی جمله: «میرا پس از تصادف به مدت زمان طولانی دارد خیلی ضعیف می‌شود، بنابراین او به توجه زیادی نیاز خواهد داشت.»

- (۱) مکان
 (۲) مثال
 (۳) توجه
 (۴) زیبایی

(واگران، صفحه‌ی ۲۱ کتاب درسی، درس ۱)

(روزبه شهلا بی‌مقدم)

-۴۷

ترجمه‌ی جمله: «بر اساس متن ... .

«اینترنت اجزه می‌دهد که مردم سراسر جهان با دیگران بازی‌های آن‌لاین کنند.»

(درک‌طلب)

(روزبه شهلا بی‌مقدم)

-۴۸

ترجمه‌ی جمله: «قبل از اینترنت ... .»

«کسی نمی‌توانست بازی‌های آن‌لاین انجام دهد.»

(درک‌طلب)

(روزبه شهلا بی‌مقدم)

-۴۹

ترجمه‌ی جمله: «نویسنده معتقد است که آینده‌ی بازی‌های کامپیوتری آن‌لاین جالب است.»

(درک‌طلب)

(روزبه شهلا بی‌مقدم)

-۵۰

ترجمه‌ی جمله: «متن اشاره دارد به این که ... .

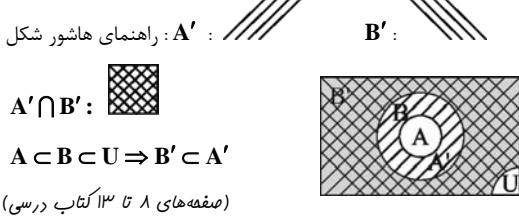
«بازی‌های ایفای نقش چندین شخصیت دارند.»

(درک‌طلب)

«محمد پور احمدی»

-۵۵

طبق نمودار ون زیر، B' زیرمجموعه‌ی A' است.

«سیدار محمد نژاد»

-۵۶

$$\left. \begin{array}{l} N = \{1, 2, 3, \dots\} \\ W = \{0, 1, 2, 3, \dots\} \\ Z = \{\dots, -2, -1, 0, 1, 2, \dots\} \\ Q = \text{مجموعه‌ی اعداد گویا} \\ Q' = \text{مجموعه‌ی اعداد گنگ} \\ R = \text{مجموعه‌ی اعداد حقیقی} \end{array} \right\} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} N \subset W \subset Z \subset Q \subset R \\ Q' \subset R \end{array} \right.$$

پس $Q' - R = Z - R = \emptyset$ است. از طرفی می‌دانیم که دومجموعه‌ی Q و Q' مجموعه‌های مجزا هستند. پس $Q' \cap Q = \emptyset$

است اما در گزینه‌ی «۲» داریم:

$$W - N = \{0\} \neq \emptyset$$

(صفحه‌های ۸، ۹ تا ۱۳ کتاب (درسی))

«محمد بهترابی»

-۵۷

در هر دنباله‌ی حسابی، تفاضل جملات متولی برابر با قدرنسبت دنباله است. پس:

$$d = t_2 - t_1 = \frac{1}{3} - \frac{1}{2} = \frac{2-3}{6} = -\frac{1}{6}$$

جمله‌ی عمومی دنباله‌ی حسابی به صورت $t_n = t_1 + (n-1)d$ است.

پس:

$$\frac{n=2, t_1=\frac{1}{2}}{d=-\frac{1}{6}} \rightarrow t_{12} = \frac{1}{2} + 11 \times (-\frac{1}{6}) = \frac{1}{2} - \frac{11}{6}$$

$$\Rightarrow t_{12} = \frac{3-11}{6} = -\frac{16}{6} = -\frac{8}{3}$$

(صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴ کتاب (درسی))

ریاضی (۱) - عادی

-۵۱

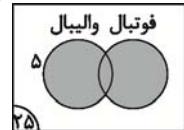
«محمد پور احمدی»

$$n(A \cup B) = n(U) - n((A \cup B)') = 25 - 5 = 20$$

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$$

$$\Rightarrow 20 = 11 + 15 - n(A \cap B)$$

$$\Rightarrow n(A \cap B) = 6$$

پس ۶ نفر در هر دو تیم عضو هستند.

(صفحه‌های ۸ تا ۱۳ کتاب (درسی))

-۵۲

«محمد پور احمدی»

تمام گزینه‌ها به جز گزینه‌ی «۳» درست هستند. در گزینه‌ی «۳»، اگر $A \cup B$ مجموعه‌ای متناهی و B نامتناهی باشد، چون $A \cup B$ است یعنی تمام عضوهای مجموعه‌ی نامتناهی B در مجموعه‌ی $A \cup B$ هستند، پس مجموعه‌ی $A \cup B$ نیز نامتناهی است و تعداد اعضا‌ی آن غیرقابل شمارش است.

(صفحه‌های ۵ تا ۱۳ کتاب (درسی))

-۵۳

«محمد پور احمدی»

طبق جدول زیر، داریم:

شماره‌ی مرحله	۱	۲	۳	...	n
تعداد پاره خط‌ها	۶	۱۱	۱۶	...	
الگو	$5 \times 1 + 1$	$5 \times 2 + 1$	$5 \times 3 + 1$	...	$a_n = 5 \times n + 1$

$$a_1 = 5 \times 1 + 1 \Rightarrow a_1 = 5$$

(صفحه‌های ۱۴ تا ۲۰ کتاب (درسی))

-۵۴

«محمد پور احمدی»

اگر جمله‌ی عمومی الگوی خطی را به صورت $c_n = an + b$ فرض کنیم، داریم:

$$\begin{aligned} c_4 &= 17 \Rightarrow 4a + b = 17 \\ c_{12} &= 41 \Rightarrow 12a + b = 41 \Rightarrow \begin{cases} 4a + b = 17 \\ 12a + b = 41 \end{cases} \\ &\quad - 8a = -24 \Rightarrow a = 3, b = 1 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow c_n = 3n + 1$$

(صفحه‌های ۱۶ تا ۱۷ کتاب (درسی))

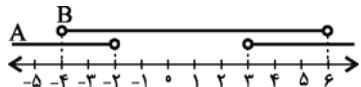
«همید زیرین‌کفشن»

-۶۱

با توجه به نمایش هندسی مجموعه‌ها روی محور اعداد داریم:

$$A = \mathbb{R} - [-2, 3] = (-\infty, -2) \cup (3, +\infty)$$

$$B = (-4, 6)$$

حال به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

۱) $A - B = \mathbb{R} - (-4, 6)$

۲) $B - A = [-2, 3]$

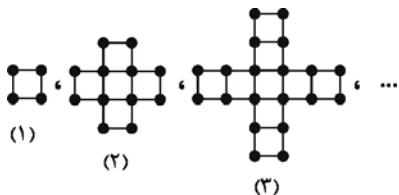
۳) $A \cap B = (-4, -2) \cup (3, 6) = (-4, 6) - [-2, 3]$

۴) $A \cup B = \mathbb{R}$

(صفحه‌های ۳ تا ۵ کتاب درسی)

«همید زیرین‌کفشن»

-۶۲

ابتدا با توجه به الگو، جمله‌ی عمومی مربوط به تعداد مربع‌های هر مرحله

را تعیین می‌کنیم:

$$1, 1+1 \times 4, 1+2 \times 4, \dots$$

$$a_n = 1 + 4(n-1) = 1 + 4n - 4 = 4n - 3$$

حال، تعداد چوب‌کبریت‌های هر مرحله را تعیین می‌کنیم:

$$4, 4 + (3 \times 4) \times 1, 4 + (3 \times 4) \times 2, \dots$$

$$\Rightarrow b_n = 4 + (3 \times 4) \times (n-1)$$

$$\Rightarrow b_n = 4 + 12n - 12 = 12n - 8$$

$$\Rightarrow b_n - a_n = 12n - 8 - (4n - 3) = 8n - 5$$

حال با توجه به رابطه‌ی بدست آمده داریم:

$$8n - 5 = 91 \Rightarrow 8n = 96 \Rightarrow n = \frac{96}{8} = 12$$

(صفحه‌های ۱۴ تا ۲۰ کتاب درسی)

«سپهر محمد نژاد»

-۵۸

عبارت‌های «ب»، «پ» و «ت» هر سه نادرست می‌باشند تشریح این

عبارت‌ها به صورت زیر است:

عبارت «ب»: می‌دانیم اشتراک دو مجموعه می‌باشد در هر دو مجموعه

موجود باشد و از آنجا که یک مجموعه متناهی داریم که تعداد اعضایش

مشخص است پس اشتراک آن با هر مجموعه‌ای متناهی می‌شود.

عبارت «پ»: اشتراک مجموعه‌ی مضارب عدد ۵ و مجموعه‌ی مضارب

عدد ۷ همان مجموعه‌ی مضارب عدد ۳۵ می‌شود که یک مجموعه‌ی

نامتناهی می‌باشد.

عبارت «ت»: مجموعه‌ی $A - B$ همان مجموعه‌ی اعضای A است کهدر B موجود نباشد. از آنجا که مجموعه‌ی $A - B$ ، زیرمجموعه‌یمجموعه‌ی A (یک مجموعه‌ی متناهی) است، پس خودش نیز متناهی

است.

(صفحه‌های ۵ تا ۷ کتاب درسی)

«سیمین للانتریون»

-۵۹

اعضای مجموعه‌ها را می‌نویسیم:

$$M = \{1, 2, 3, \dots, 50\}$$

$$A = \{1, 2, 3, \dots, 15\} \Rightarrow A' = \{16, 17, \dots, 50\}$$

$$B' = \{1, 2, 3, \dots, 24\} \Rightarrow B = \{25, 26, \dots, 50\}$$

$$A' - B = \{16, 17, 18, \dots, 24\} = \{x \in M \mid 4 \leq \sqrt{x} < 5\}$$

(صفحه‌های ۱ و ۹ کتاب درسی)

«مهری ملارمنانی»

-۶۰

$$\begin{cases} a_3 = 33 \\ a_5 = 19 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a_1 + 2d = 33 \\ a_1 + 4d = 19 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -a_1 - 2d = -33 \\ a_1 + 4d = 19 \end{cases}$$

$$2d = -14 \Rightarrow d = -7$$

$$a_1 + 2d = 33 \Rightarrow a_1 + 2(-7) = 33 \Rightarrow a_1 = 47$$

حال جمله‌ی عمومی دنباله را بدست می‌آوریم:

$$a_n = a_1 + (n-1)d = 47 + (n-1)(-7)$$

$$= 47 + 7 - 7n = 54 - 7n$$

$$a_n > 0 \Rightarrow 54 - 7n > 0 \Rightarrow 7n < 54 \Rightarrow n < \frac{54}{7} \Rightarrow n \leq 7$$

هفت جمله‌ی دنباله مثبت است.

(صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴ کتاب درسی)

«محمد زیرین‌کفشن»

-۶۶

به بررسی تک‌تک گزینه‌ها می‌پردازیم. فرض می‌کنیم جمله‌ی عمومی الگو باشد. داریم:

$$\mathbf{a_n} = \mathbf{an} + \mathbf{b}$$

$$\Delta a_5 - \Delta a_3 = \Delta(\Delta a + b) - \Delta(3a + b)$$

$$= 2\Delta a + \Delta b - 12a - 4b = 13a + b = a_{13}$$

$$\text{«۲»: گزینه‌ی } \frac{a_8 + a_{18}}{2} = \frac{\lambda a + b + 18a + b}{2} = \frac{2b + 26a}{2}$$

$$= 13a + b = a_{13}$$

$$\text{«۳»: } \frac{\Delta a_7 - a_{14}}{4} = \frac{\Delta(2 \cdot a + b) - (24a + b)}{4}$$

$$= \frac{1 \cdot a + \Delta b - 24a - b}{4} = \frac{25a + 4b}{4}$$

$$= 19a + b = a_{19} \neq a_{13}$$

$$\text{«۴»: گزینه‌ی } \frac{\Delta a_8 + a_{18}}{6} = \frac{\Delta(\lambda a + b) + (38a + b)}{6}$$

$$= \frac{4 \cdot a + \Delta b + 38a + b}{6} = \frac{42a + 6b}{6} = 13a + b = a_{13}$$

(صفحه‌های ۱۶ و ۱۷ کتاب درسی)

«سید محمد نژاد»

-۶۷

$$A : n(A) = 23$$

$$B : n(B) = 12$$

$$A \cap B \Rightarrow n(A \cap B) = 8$$

مسافرانی که برای اولین بار سفر کردند، مجموعه‌ی (A ∪ B)' را تشکیل می‌دهند. پس:

$$n((A \cup B)') = n(U) - n(A \cup B)$$

$$= n(U) - (n(A) + n(B) - n(A \cap B))$$

$$= 72 - (23 + 12 - 8) = 72 - 27 = 45$$

(صفحه‌های ۸ تا ۱۳ کتاب درسی)

«سید محمد نژاد»

-۶۸

نفر : $n(U) = . / 70 \times 2,000,000 = 1,400,000$: جمعیت در سن کار

نفر : $n(A') = 15,000$: افراد بیکار، نفر

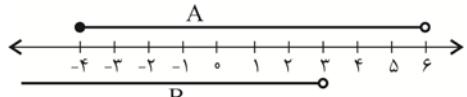
$$\frac{n(A')}{n(U)} = \frac{15,000}{1,400,000} \approx . / 1$$

(صفحه‌های ۸ و ۹ کتاب درسی)

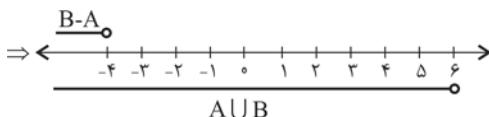
«حسن نصرتی ناهوک»

-۶۳

با نمایش هندسی دو مجموعه روی محور اعداد حقیقی و مشخص کردن $A \cup B$ و $B - A$ و اشتراک آن‌ها پاسخ حاصل می‌شود.

$$B - A = (-\infty, -1) \text{ و } A \cup B = (-\infty, 6)$$

$$(B - A) \cap (A \cup B) = (-\infty, -1)$$

(صفحه‌های ۳ تا ۵ کتاب درسی)

«حسن نصرتی ناهوک»

-۶۴

متناهی است. $A = \{1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 18, 36\} \Rightarrow$ (الف)

$B = \left\{ x \in \mathbb{R} \mid \frac{1}{4} < x < \frac{1}{2} \right\} \Rightarrow$ (ب) نامتناهی است.

$C = \left\{ x \in \mathbb{N} \mid x = 1 \cdot k, k \in \mathbb{N} \right\} \Rightarrow$ (پ) نامتناهی است.

$D = \left\{ x \in \mathbb{W} \mid 1 < x < 2 \right\} = \emptyset$ (ت) متناهی است.

توجه کنید که بین $\frac{1}{3}$ و $\frac{1}{2}$ بی‌شمار عدد حقیقی وجود دارد و بین ۱ و ۲ هیچ عدد حسابی وجود ندارد.

(صفحه‌های ۵ تا ۷ کتاب درسی)

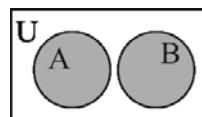
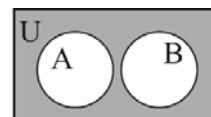
«حسن نصرتی ناهوک»

-۶۵

دو مجموعه‌ی جدا از هم هستند، یعنی اشتراک آن‌ها تهی

$B - A = B$ و $A - B = A$ است. با توجه به نمودار ون زیر، می‌شود. پس داریم:

$$((A - B) \cup (B - A))' = (A \cup B)' = A' \cap B'$$

 $A \cup B$ $(A \cup B)' = A' \cap B'$

(صفحه‌های ۸ تا ۱۳ کتاب درسی)

» سیمین کلانتریون «

-۷۳

در مجموعه‌ی $\{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$ اعداد اول شامل $\{2, 3, 5, 7\}$ می‌باشد که متمم آن $\{1, 4, 6, 8, 9\}$ می‌باشد و ۵ عضو دارد.

(صفحه‌های ۱ و ۹ کتاب درسی)

» سهار محمدنژاد «

-۷۴

می‌دانیم اعدادی را که نتوان آن‌ها را به صورت نسبت دو عدد صحیح نمایش داد اعداد گنگ می‌نامیم که گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» به این صورت هستند. عدد گزینه‌ی «۴» یک عدد اعشاری متناوب است پس گنگ نیست.

$$\frac{1}{817817\dots} = 1.\overline{817}$$

پس این عدد گنگ نیست $\rightarrow$ عدد اعشاری متناوب

(صفحه‌ی ۱، ۳، ۲ و ۹ کتاب درسی)

» محمد پور احمدی «

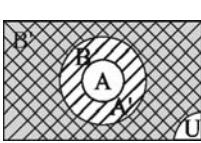
-۷۵

طبق نمودار ون زیر، B' مجموعه‌ی A' است.

A':

B':

A' ∩ B':

 $A \subset B \subset U \Rightarrow B' \subset A'$

(صفحه‌های ۱ تا ۳ کتاب درسی)

» سهار محمدنژاد «

-۷۶

$$\left. \begin{array}{l} N = \{1, 2, 3, \dots\} \\ W = \{0, 1, 2, 3, \dots\} \\ Z = \{\dots, -2, -1, 0, 1, 2, \dots\} \\ Q = \text{مجموعه‌ی اعداد گویا} \\ Q' = \text{مجموعه‌ی اعداد گنگ} \\ R = \text{مجموعه‌ی اعداد حقیقی} \end{array} \right\} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} N \subset W \subset Z \subset Q \subset R \\ Q' \subset R \end{array} \right.$$

پس $Q' - R = Z - R = \emptyset$ است. از طرفی می‌دانیم که دو مجموعه‌ی Q و Q' مجموعه‌های مجزا هستند. پس $\emptyset$ است. در گزینه‌ی «۲» داریم:

$$W - N = \{0\} \neq \emptyset$$

(صفحه‌های ۱، ۲ و ۳ کتاب درسی)

» میثم ملکی «

-۶۹

$$a_3 - a_5 = (a_3 + a_5)(a_3 - a_5) = -16.$$

$$\underline{a_3 + a_5 = 16} \rightarrow 16(a_3 - a_5) = -16.$$

$$\Rightarrow a_3 - a_5 = -1. \Rightarrow a_5 - a_3 = 1.$$

$$\underline{a_5 = a_1 + 4d, a_3 = a_1 + 2d} \rightarrow a_1 + 4d - a_1 - 2d = 1.$$

$$\Rightarrow 2d = 1. \Rightarrow d = 0.5$$

(صفحه‌های ۱ تا ۲۴ کتاب درسی)

» مسن نهرتی ناهوک «

-۷۰

با توجه به نمودار ون زیر، مجموعه‌ی $A' \cap B'$ با مجموعه‌ی $(A \cup B)'$ مساوی است، از طرفی:

A' : B' :

A' ∩ B':

$$\begin{aligned} n(A \cup B)' &= n(U) - n(A \cup B) \\ &= n(U) - [n(A) + n(B) - n(A \cap B)] \\ &= 100 - (60 + 40 - 20) = 100 - (80) = 20. \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۱ تا ۳ کتاب درسی)

ریاضی (۱) - موازی

» محمد پور احمدی «

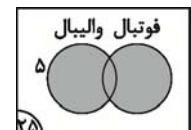
-۷۱

$$n(A \cup B) = n(U) - n((A \cup B)') = 25 - 5 = 20.$$

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$$

$$\Rightarrow 20 = 11 + 15 - n(A \cap B)$$

$$\Rightarrow n(A \cap B) = 6$$

پس ۶ نفر در هر دو تیم عضو هستند.

(صفحه‌های ۱ تا ۳ کتاب درسی)

» محمد پور احمدی «

-۷۲

تمام گزینه‌ها به جز گزینه‌ی «۳» درست هستند. در گزینه‌ی «۳»، اگر $B \subset (A \cup B)$ مجموعه‌ای متناهی و B نامتناهی باشد، چون $(A \cup B) \subset A$ است یعنی تمام عضوهای مجموعه‌ی B در مجموعه‌ی A هستند، پس مجموعه‌ی $A \cup B$ نیز نامتناهی است و تعداد اعضای آن غیرقابل شمارش است.

(صفحه‌های ۵ تا ۳ کتاب درسی)

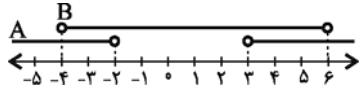
«همید زرین‌گفشن»

-۸۱

با توجه به نمایش هندسی مجموعه‌ها روی محور اعداد داریم:

$$A = R - [-2, 3] = (-\infty, -2) \cup (3, +\infty)$$

$$B = (-4, 6)$$

حال به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

۱) $A - B = R - (-4, 6)$

۲) $B - A = [-2, 3]$

۳) $A \cap B = (-4, -2) \cup (3, 6) = (-4, 6) - [-2, 3]$

۴) $A \cup B = R$

(صفحه‌های ۳ تا ۵ کتاب درسی)

«همید زرین‌گفشن»

-۸۲

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$$

برای دو مجموعه‌ی مجزای A و B , $n(A \cap B) = 0$ است. پس:

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) = 6 + 1 \quad (1)$$

$$\Rightarrow n(A' \cap B') = n(U) - n(A \cup B)$$

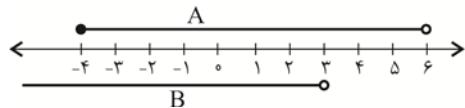
$$\xrightarrow{\text{از (1)}} n(A' \cap B') = 1 + 6 = 7.$$

(صفحه‌های ۱ تا ۳ کتاب درسی)

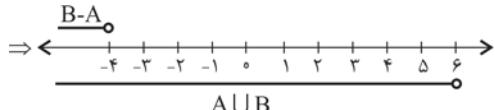
«حسن نصرتی ناهوک»

-۸۳

با نمایش هندسی دو مجموعه روی محور اعداد حقیقی و مشخص

کردن $A - B$ و $B - A$ و $A \cup B$ و $B - A$ و اشتراک آن‌ها پاسخ حاصل می‌شود.

$$B - A = (-\infty, -4) \text{ و } A \cup B = (-\infty, 6)$$

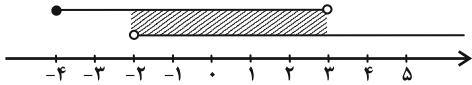

$$\Rightarrow (B - A) \cap (A \cup B) = (-\infty, -4)$$

(صفحه‌ی ۳ تا ۵ کتاب درسی)

«همید زرین‌گفشن»

-۷۷

با توجه به محور، اشتراک دو بازه‌ی داده شده، بازه‌ی $(-2, 3)$ است.

$$[-4, 3] \cap (-2, \infty) = (-2, 3)$$

(صفحه‌های ۳ تا ۵ کتاب درسی)

«سپار محمد نژاد»

-۷۸

عبارت‌های «ب»، «پ» و «ت» هر سه نادرست می‌باشند تشریح این عبارت‌ها به صورت زیر است:

عبارت «ب»: می‌دانیم اشتراک دو مجموعه می‌بایست در هر دو مجموعه

موجود باشد و از آنجا که یک مجموعه متناهی داریم که تعداد اعضایش

مشخص است پس اشتراک آن با هر مجموعه‌ای متناهی می‌شود.

عبارت «پ»: اشتراک مجموعه‌ی مضارب عدد ۵ و مجموعه‌ی مضارب

عدد ۷ همان مجموعه‌ی مضارب عدد ۳۵ می‌شود که یک مجموعه‌ی

نامتناهی می‌باشد.

عبارت «ت»: مجموعه‌ی $A - B$ همان مجموعه‌ی اعضای A است که درموجود نباشند. از آنجا که مجموعه‌ی $A - B$, زیرمجموعه‌ی مجموعه‌ی A (یک مجموعه‌ی متناهی) است, پس خودش نیز متناهی است.

(صفحه‌های ۳ تا ۵ کتاب درسی)

«سیمین کلانتریون»

-۷۹

اعضای مجموعه‌ها را می‌نویسیم:

$$M = \{1, 2, 3, \dots, 50\}$$

$$A = \{1, 2, 3, \dots, 10\} \Rightarrow A' = \{11, 12, \dots, 50\}$$

$$B' = \{1, 2, 3, \dots, 24\} \Rightarrow B = \{25, 26, \dots, 50\}$$

$$A' - B = \{11, 12, 13, \dots, 24\} = \{x \in M \mid 4 \leq \sqrt{x} < 5\}$$

(صفحه‌های ۱ و ۹ کتاب درسی)

«حسن نصرتی ناهوک»

-۸۰

$$A = \{1, 2, 4, 7, 14, 28\} \Rightarrow n(A) = 6$$

$$B = \{1, 2, 3, 5, 6, 10, 15, 30\} \Rightarrow n(B) = 8$$

$$A \cap B = \{1, 2\} \Rightarrow n(A \cap B) = 2$$

تعداد اعضای اجتماع دو مجموعه‌ی A و B برابر است با:

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$$

$$\Rightarrow n(A \cup B) = 6 + 8 - 2 = 12$$

(صفحه‌های ۱ تا ۳ کتاب درسی)

سپار ممدوث

$$\Rightarrow n(A) = 23$$

$$B : \text{تازه سفر کرده‌ها} \Rightarrow n(B) = 12$$

$$A \cap B : \text{تاجرانی که برای اولین بار سفر کرده‌اند.} \Rightarrow n(A \cap B) = 8$$

مسافرانی که نه تاجر هستند و نه برای اولین بار سفر کرده‌اند؛ مجموعه‌ی $(A \cup B)'$ را تشکیل می‌دهند. پس:

$$\begin{aligned} n((A \cup B)') &= n(U) - n(A \cup B) \\ &= n(U) - (n(A) + n(B) - n(A \cap B)) \\ &= 72 - (23 + 12 - 8) = 72 - 27 = 45 \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۸ تا ۱۳ کتاب درسی)

-۸۷

سپار ممدوث

$$\text{نفر} : n(U) = 0 / 70 \times 2,000,000 = 1,400,000 : \text{جمعیت در سن کار}$$

$$n(A') = 150,000 : \text{افراد بیکار، نفر}$$

$$\frac{n(A')}{n(U)} = \frac{150,000}{1,400,000} \approx 0 / 1$$

(صفحه‌های ۸ و ۹ کتاب درسی)

-۸۸

سپار ممدوث

در تمام گزینه‌ها به جز گزینه‌ی «۴»، دو مجموعه مجزا هستند. مجموعه که به صورت مضارب دو عدد متمایز هستند، نمی‌تواند مجزا باشد.

A : ۱۱

B : ۶۷

$$A \cap B = \{11 \times 67 \times 1, 11 \times 67 \times 2, \dots\}$$

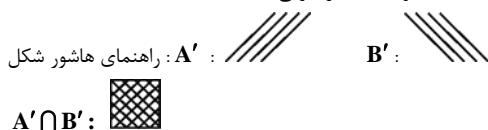
(صفحه‌های ۸ کتاب درسی)

-۸۹

حسن نصرتی ناهوک

-۹۰

با توجه به نمودار ون زیر، مجموعه $A' \cap B'$ با مجموعه $(A \cup B)'$ مساوی است، از طرفی:

$$\begin{aligned} n(A \cup B)' &= n(U) - n(A \cup B) \\ &= n(U) - [n(A) + n(B) - n(A \cap B)] \\ &= 100 - (80 + 40 - 20) = 100 - 100 = 0 \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۸ تا ۱۳ کتاب درسی)

حسن نصرتی ناهوک

-۸۴

متناهی است. $A = \{1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 18, 36\} \Rightarrow$ (الف)

$$B = \left\{ x \in \mathbb{R} \mid \frac{1}{4} < x < \frac{1}{2} \right\} \Rightarrow \text{نامتناهی است.}$$

$$C = \{x \in \mathbb{N} \mid x = 1 \cdot k, k \in \mathbb{N}\} \Rightarrow \text{نامتناهی است.}$$

D = $\{x \in \mathbb{W} \mid 1 < x < 2\} = \emptyset$ متناهی است.

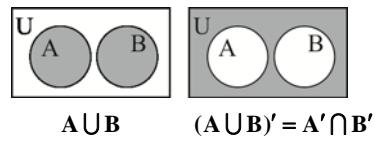
$$\text{توجه کنید که بین } \frac{1}{4} \text{ و } \frac{1}{2} \text{ بی شمار عدد حقیقی وجود دارد و بین ۱ و ۲ هیچ عدد حسابی‌ای وجود ندارد.}$$

(صفحه‌های ۵ تا ۷ کتاب درسی)

حسن نصرتی ناهوک

-۸۵

B و A دو مجموعه‌ی جدا از هم هستند، یعنی اشتراک آن‌ها تهی است. با توجه به نمودار ون زیر، $B - A = B$ و $A - B = A$ می‌شود. پس داریم:

$$((A - B) \cup (B - A))' = (A \cup B)' = A' \cap B'$$

(صفحه‌های ۸ تا ۱۳ کتاب درسی)

همید زرین لغش

-۸۶

به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:
گزینه‌ی «۱»: اگر مجموعه‌ی مرتع را اعداد طبیعی در نظر بگیریم
مجموعه‌ی A به صورت $A = \{1, 2\}$ خواهد شد، در این صورت
مجموعه‌ی A متناهی خواهد شد.

گزینه‌ی «۲»: اگر مجموعه‌ی مرتع را اعداد گویا در نظر بگیریم
مجموعه‌ی A شامل بینهایت عدد گویا خواهد بود که نامتناهی خواهد بود.
گزینه‌ی «۳»: اگر مجموعه‌ی مرتع را اعداد گنگ در نظر بگیریم
مجموعه‌ی A شامل بینهایت عدد گنگ خواهد بود که مجموعه‌ی A نامتناهی خواهد شد.

گزینه‌ی «۴»: اگر مجموعه‌ی مرتع را اعداد صحیح کوچکتر از ۳ در
نظر بگیریم مجموعه‌ی A شامل هیچ عضوی نخواهد شد، در این صورت
مجموعه‌ی A متناهی خواهد شد.

(صفحه‌های ۵ تا ۹ کتاب درسی)

«سعید منبری»

-۹۴

ابتدا طول اضلاع مثلث را بر حسب میلی‌متر بدست می‌وریم:

$$\frac{1\text{dm}}{1\cdot 1\text{m}} = 1, \quad \frac{1\text{m}}{1\cdot 3\text{mm}} = 1, \quad \frac{1\mu\text{m}}{1\cdot 6\text{m}} = 1$$

$$\overline{BC} = 5\text{mm}$$

$$\overline{AC} = . / 12\text{dm} \times \frac{1\cdot 1\text{m}}{1\text{dm}} \times \frac{1\cdot 3\text{mm}}{1\text{m}}$$

$$= . / 12 \times 1\cdot 1 \times 1\cdot 3 \text{mm} = 12\text{mm}$$

طبق رابطه‌ی فیثاغورس داریم:

$$\overline{AB}^2 = \overline{BC}^2 + \overline{AC}^2 = 5^2 + 12^2$$

$$\Rightarrow \overline{AB} = 13\text{mm} = 13\text{mm} \times \frac{1\cdot 3\text{m}}{1\text{mm}} = 13 \times 1\cdot 3 \text{m}$$

برای یافتن پاسخ صحیح گزینه‌ی «۳» را بررسی می‌کنیم:

$$13 \times 1\cdot 3 \mu\text{m} = 13 \times 1\cdot 3 \mu\text{m} \times \frac{1\cdot 3\text{m}}{1\mu\text{m}} = 13 \times 1\cdot 3 \text{m}$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

«عزیز الله علی اصغری»

-۹۵

ابتدا عبارت مورد نظر را بر حسب واحد SI ساده می‌کنیم:

$$\frac{1\mu\text{m}}{1\cdot 6\text{m}} = 1, \quad \frac{1\text{Mm}}{1\cdot 6\text{m}} = 1, \quad \frac{1\text{Ts}}{1\cdot 12\text{s}} = 1$$

$$. / 435 \times 1\cdot 6 \mu\text{m} \times \frac{1\cdot 6\text{m}}{1\mu\text{m}} = . / 435 \times 1\cdot 6 \times 1\cdot 6 \text{m}$$

$$= . / 435 \times 1\cdot 6 \text{m} = 143 / 5 \text{m}$$

$$. / 635 \times 1\cdot 6 \text{Mm} \times \frac{1\cdot 6\text{m}}{1\text{Mm}} = . / 635 \times 1\cdot 6 \times 1\cdot 6 \text{m}$$

$$= . / 635 \times 1\cdot 6 \text{m} = 63 / 5 \text{m}$$

$$. / 0\cdot 9 \times 1\cdot 6 \text{Ts}^2 \times \left(\frac{1\cdot 12\text{s}}{1\text{Ts}} \right)^2 = . / 0\cdot 9 \times 1\cdot 6 \times 1\cdot 24 \text{s}^2$$

$$= . / 0\cdot 9 \times 1\cdot 6 \text{s}^2 = 9\cdot 8 \text{s}^2$$

حال حاصل عبارت را می‌یابیم:

$$\frac{1\cdot 6 \mu\text{m} + . / 635 \times 1\cdot 6 \text{Mm}}{. / 0\cdot 9 \times 1\cdot 6 \text{Ts}^2}$$

$$= \frac{143 / 5 \text{m} + 63 / 5 \text{m}}{9\cdot 8 \text{s}^2} = \frac{2\cdot 7 \text{m}}{9\cdot 8 \text{s}^2} = 2 / 3 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

که یکای $\frac{\text{m}}{\text{s}^2}$ بیان‌گر یکای کمیت شتاب متوسط می‌تواند باشد.

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

فیزیک (۱) - ریاضی - عادی

-۹۱

«همید زرین‌گفشن»

کمیت‌های جابه‌جایی، سرعت متوسط، شتاب و نیرو از جمله کمیت‌های برداری هستند و کمیت‌های مسافت و تندی متوسط، از جمله کمیت‌های نرده‌ای هستند.

(صفحه‌ی ۶ کتاب درسی)

-۹۲

«مرتضی اسداللهی»

$$\frac{\text{فاصله‌ی استوا تا قطب شمال}}{1\cdot 0 \times 1\cdot 6} = 1\text{m} = 1\cdot 0 \text{dm}$$

$$\Rightarrow 1\cdot 0 \times 1\cdot 0 \times 1\cdot 6 = 1\cdot 0 \text{dm}$$

$$= 2 \times 1\cdot 0 \text{dm}$$

(صفحه‌های ۷ تا ۱۳ کتاب درسی)

-۹۳

«عزیز الله علی اصغری»

ابتدا به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

$$\frac{1\text{mA}}{1\cdot 6\text{A}} = 1, \quad \frac{1\text{A}}{1\cdot 6\mu\text{A}} = 1$$

$$1300\cdot \text{mA} \times \frac{1\cdot 6\text{A}}{1\text{mA}} \times \frac{1\cdot 6\mu\text{A}}{1\text{A}} = 1300 \times 1\cdot 6 \times 1\cdot 6 \mu\text{A}$$

$$= 1300 \times 1\cdot 6 \mu\text{A} = 130 \times 1\cdot 6 \mu\text{A}$$

$$\frac{1\text{Gm}}{1\cdot 6\text{m}} = 1, \quad \frac{1\text{m}}{1\cdot 6\text{nm}} = 1$$

$$. / 9 \times 1\cdot 6 \text{Gm}^2 \times \left(\frac{1\cdot 6\text{m}}{1\text{Gm}} \times \frac{1\cdot 6\text{nm}}{1\text{m}} \right)^2$$

$$= . / 9 \times 1\cdot 6 \times 1\cdot 6 \text{nm}^2 = . / 9 \times 1\cdot 16 \text{nm}^2$$

$$= . / 9 \times 1\cdot 16 \text{nm}^2 = 9 \times 1\cdot 11 \text{nm}^2$$

$$\frac{1\text{MW}}{1\cdot 6\text{W}} = 1, \quad \frac{1\cdot 6\text{daW}}{1\text{W}} = 1$$

$$. / 0\cdot 0003 \text{MW} \times \frac{1\cdot 6\text{W}}{1\text{MW}} \times \frac{1\cdot 6\text{daW}}{1\text{W}}$$

$$= . / 0\cdot 0003 \times 1\cdot 6 \times 1\cdot 6 \text{daW} = . / 0\cdot 0003 \times 1\cdot 0 = 3\cdot \text{daW}$$

(گزینه‌ی ۴)

$$\frac{1\text{hm}}{1\cdot 6\text{m}} = 1, \quad \frac{1\text{m}}{1\cdot 6\text{dm}} = 1$$

$$. / 0\cdot 17 \text{hm}^3 \times \left(\frac{1\cdot 6\text{m}}{1\text{hm}} \times \frac{1\cdot 6\text{dm}}{1\text{m}} \right)^3 = . / 0\cdot 17 \times 1\cdot 6 \text{dm}^3$$

$$= . / 0\cdot 17 \times 1\cdot 6 \times 1\cdot 6 \text{dm}^3 = 17 \times 1\cdot 6 \text{dm}^3$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

$$= 6 / 849 \times 10^{-3} \text{ ton} \xrightarrow{6 / 849 > 5}$$

$$\approx 1.0 \times 10^{-3} = 1.0^{-3} \text{ ton}$$

اکسیژن تولید شده توسط کل جنگل‌ها در یک روز:

$$1.0 \times 10^{-3} = 1.0^{-3} \text{ ton}$$

و سرانجام اکسیژن تولید شده در طول یک سال برابر است با:

$$1.0^{-3} \times 365 = 3 / 65 \times 10^{-3} \sim 1.0^{-3} \text{ ton}$$

(صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱ کتاب درسی)

«مطوفی کیانی»

-۹۹

$$\text{باتوجه به این که چگالی جسم } A \text{، } B \text{ و } C \text{ برابر چگالی جسم } D \text{ می‌باشد، می‌توان نوشت:}$$

$$\rho = \frac{m}{V}$$

$$\rho_A = \frac{\rho}{V} \xrightarrow{\rho = \frac{m}{V}} \frac{m_A}{V_A} = \frac{\rho}{V} \times \frac{m_B}{V_B}$$

$$\frac{m_A = 1 \text{ kg}}{V_B = 1 \text{ L}} \xrightarrow{1 = \frac{\rho}{V} \times \frac{m_B}{1}} \frac{1}{1} = \frac{\rho}{V} \times \frac{m_B}{1} \Rightarrow m_B = 1 \text{ kg}$$

(صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴ کتاب درسی)

«مطوفی کیانی»

-۱۰۰

ابتدا حجم ظاهری مکعب را از رابطه‌ی هندسی آن (یعنی $V = a^3$) حساب می‌کنیم و سپس از رابطه‌ی چگالی، حجم واقعی مکعب را به دست می‌آوریم و در نهایت اختلاف حجم ظاهری و حجم واقعی مکعب که برابر حجم حفره است را به دست می‌آوریم:

$$V_{\text{ظاهری}} = a^3 \xrightarrow{a = 1 \text{ cm}} V_{\text{ظاهری}} = 1^3 = 1 \text{ cm}^3$$

$$\rho = \frac{m}{V} \xrightarrow{\text{واقعی}} \frac{\rho = 1 \text{ g}}{m = 6 / 4 \text{ kg}} \xrightarrow{\text{واقعی}} \frac{1 \text{ g}}{6 / 4 \text{ kg}} = 6 \text{ g}$$

$$\Rightarrow V_{\text{واقعی}} = 6 \text{ cm}^3$$

$$V' = V_{\text{ظاهری}} - V_{\text{واقعی}} = 1 \text{ cm}^3 - 6 \text{ cm}^3 = 20 \text{ cm}^3 \quad \text{حجم حفره}$$

$$\text{دقت کنید با استفاده از رابطه‌ی چگالی } (\rho = \frac{m}{V}) \text{ حجم واقعی و با}$$

استفاده از رابطه‌ی هندسی، حجم ظاهری به دست می‌آید. اگر جسم توپر و یکنواخت باشد، حجم ظاهری برابر با حجم واقعی است.

(صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴ کتاب درسی)

«کتاب آبری»

-۱۰۱

یکای جرم در SI کیلوگرم است که دارای بیشوند است.

(صفحه‌های ۷ تا ۱۰ کتاب درسی)

«عزیز الله علی اصغری»

-۹۶

چون دور کلاهک ریزنگ به ۵۰ قسمت مساوی تقسیم شده است و از

طرفی هر دور کامل معادل ۱mm می‌باشد، پس پک قسمت از آن ۵۰

قسمت که معادل دقت ریزنگ می‌باشد برابر است با:

$$\frac{1}{50} \times 1 \text{ mm} = 0.02 \text{ mm}$$

پس دقت ریزنگ ۰.۰۲mm می‌باشد.

(صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸ کتاب درسی)

«سعید منبری»

-۹۷

طبق صورت سوال فرض می‌کنیم که جو زمین به عنوان یک شاره، فشار

$$P_0 = 1.0^5 \text{ Pa}$$

بر سطح زمین از رابطه‌ی $F = P_0 A$ به دست می‌آید که در آن A

اندازه‌ی سطح کره‌ی زمین است:

$$A = 4\pi r^2 \xrightarrow{r = 6 / 4 \times 1.6 \text{ m}} A = 4 \times 3 \times (6 / 4 \times 1.6)^2$$

$$\Rightarrow A = 12 \times (6 / 4 \times 1.6)^2$$

برای تخمین مساحت کره‌ی زمین به این صورت عمل می‌کنیم:

$$12 = 1 / 2 \times 10 \sim 1.1$$

$$6 / 4 = 6 / 4 \times 1.0 \sim 1.1 \text{ m}$$

$$A \sim 1.1 \times (1.1 \times 1.6)^2 \sim 1.15 \text{ m}^2$$

حال اندازه‌ی نیروی وارد بر سطح زمین برابر است:

$$F = P_0 A \sim 1.0^5 \times 1.15 \sim 1.2 \times 10^5 \text{ N}$$

(صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱ کتاب درسی)

«عزیز الله علی اصغری»

-۹۸

$$\frac{1}{1.4 \text{ m}^2} \text{ هکتار} = 1, \quad \frac{1 \text{ g}}{10^{-3} \text{ kg}} = 1, \quad \frac{1 \text{ kg}}{10^{-3} \text{ ton}} = 1$$

تخمین مرتبه‌ی بزرگی مساحت سطح زمین:

$$A = 4\pi r^2 \sim 13 \times (6 / 4 \times 1.6)^2 \sim 1.15 \text{ m}^2$$

تخمین مساحت جنگل‌های کره‌ی زمین:

$$\frac{4}{100} \times 1.15 \text{ m}^2 = 4 \times 1.13 \text{ m}^2 \times \frac{1}{1.4 \text{ m}^2}$$

$$\text{هکتار} = 4 \times 10^9 \sim \text{هکتار}$$

اکسیژن تولیدی در هر هکتار برابر است با:

$$6849 \text{ g} \times \frac{10^{-3} \text{ kg}}{1 \text{ g}} \times \frac{10^{-3} \text{ ton}}{1 \text{ kg}} = 6849 \times 10^{-6} \text{ ton}$$

«کتاب آبی»

مقدار خطاب برای یک وسیله‌ی اندازه‌گیری نصف معیار مدرج شده وسیله است. بنابراین داریم:

$$\frac{1}{2} \times 1\text{ mm} = 0.5\text{ mm} = 0.05\text{ cm}$$

رقم غیرقطعی این اندازه‌گیری صفر می‌باشد.

(صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸ کتاب درسی)

-۱۰۵

«کتاب آبی»

با توجه به این که دقت اندازه‌گیری در دستگاه‌های مدرج برابر کمینه‌ی درجه‌بندی آن دستگاه بوده و خطای اندازه‌گیری نیز برابر $\frac{1}{2}$ کمترین تقسیم‌بندی مقیاس آن دستگاه است، داریم:

A: دقت اندازه‌گیری = ۱cm

B: ۱mm = ۰.۱cm = دقت اندازه‌گیری

C: $= 0.1\text{ dm} = 0.1 \times 10^{-1}\text{ cm} = 1\text{ cm}$ = دقت اندازه‌گیری

D: $0.1\text{ m} = 0.1 \times 10^{-2}\text{ cm} = 1\text{ cm}$ = دقت اندازه‌گیری

بنابراین تنها دقت اندازه‌گیری دستگاه مدرج B متفاوت است. (توجه داشته باشید به عنوان مثال برای وسیله‌ی A، می‌توان گفت این گزارش شامل ۲ عدد بامعنایست که ارزش مکانی دهم سانتی‌متر را دارد، غیرقطعی است. از این موضوع می‌توان نتیجه گرفت که وسیله‌ی اندازه‌گیری A به سانتی‌متر مدرج شده است همچنین از روی خطای این وسیله ($\frac{1}{2} \times 1\text{ cm} = 0.5\text{ cm}$) نیز می‌توان به این نتیجه رسید.)

(صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸ کتاب درسی)

-۱۰۶

«کتاب آبی»

$\xrightarrow{x=7/5 < 5}$ سال $\frac{1}{5} \times 7 = 1.4$ $\Rightarrow$ تخمین متوسط عمر یک انسان سال $1.0 \times 10^2 = 10^2$

$\xrightarrow{x=3/65 < 5}$ سال $\frac{1}{65} \times 3 = 0.046$ $\Rightarrow$ تخمین تعداد روزهای سال روز $1.0 \times 10^2 = 10^2$

$\xrightarrow{x=2/4 < 5}$ سال $\frac{1}{4} \times 2 = 0.5$ $\Rightarrow$ تخمین تعداد ساعت‌های یک روز ساعت $1.0 \times 10^1 = 10^1$

$\xrightarrow{x=6/0.1 < 5}$ سال $\frac{1}{0.1} \times 6 = 60$ $\Rightarrow$ تخمین تعداد دقایق یک ساعت دقیقه $1.0 \times 10^2 = 10^2$

$\xrightarrow{x=1/5 < 5}$ سال $\frac{1}{5} \times 1 = 0.2$ $\Rightarrow$ تخمین تعداد نفس‌ها در هر دقیقه تعداد نفس $1.0 \times 10^1 = 10^1$

تخمین مرتبه‌ی بزرگی تعداد نفس‌های یک شخص در یک سال: $(دقیقه) \times 10^2 \times (ساعت) \times 10^1 = 10^2 \times (سال) \times 10^2$

$\times 10^8 = 10^8$ (تعداد نفس در یک دقیقه)^۱

بنابراین مرتبه‌ی بزرگی تعداد نفس‌های یک شخص در طول عمرش 10^8 می‌باشد.

(صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱ کتاب درسی)

-۱۰۷

«کتاب آبی»

با توجه به گزینه‌ها، ابتدا هر یک از عبارت‌های داده شده را بر حسب میلی‌متر مربع به دست می‌آوریم:

$$\frac{1\text{ }\mu\text{m}}{10^{-6}\text{ m}} = 1, \frac{1\text{ mm}}{10^{-3}\text{ m}} = 1, \frac{1\text{ cm}}{10^{-2}\text{ m}} = 1, \frac{1\text{ dm}}{10^{-1}\text{ m}} = 1$$

$$3 \times 10^6 \mu\text{m}^2 = 3 \times 10^6 \mu\text{m}^2 \times \left(\frac{10^{-6}\text{ m}}{1\text{ }\mu\text{m}} \times \frac{10^3\text{ mm}}{1\text{ m}} \right)^2$$

$$= 3 \times 10^6 \mu\text{m}^2 \times (10^{-3} \frac{\text{mm}}{\mu\text{m}})^2$$

$$= 3 \times 10^6 \mu\text{m}^2 \times 10^{-6} \frac{\text{mm}^2}{\mu\text{m}^2} = 3 \text{ mm}^2$$

$$4\text{ cm}^2 = 4\text{ cm}^2 \times \left(\frac{10^{-2}\text{ m}}{1\text{ cm}} \times \frac{10^3\text{ mm}}{1\text{ m}} \right)^2$$

$$= 4\text{ cm}^2 \times 10^{-2} \frac{\text{mm}^2}{\text{cm}^2} = 4 \times 10^2 \text{ mm}^2 = 400 \text{ mm}^2$$

$$4 \times 10^{-3} \text{ dm}^2 = 4 \times 10^{-3} \text{ dm}^2 \times \left(\frac{10^{-1}\text{ m}}{1\text{ dm}} \times \frac{10^3\text{ mm}}{1\text{ m}} \right)^2$$

$$= 4 \times 10^{-3} \text{ dm}^2 \times 10^{-4} \frac{\text{mm}^2}{\text{dm}^2}$$

$$= 4 \times 10^{-3} \times 10^{-4} \text{ mm}^2 = 4 \cdot 10^{-7} \text{ mm}^2$$

به این ترتیب حاصل عبارت فوق برابر است با:

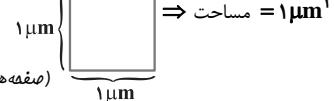
$$3 + 400 + 40 = 443 \text{ mm}^2$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

یک میکرومتر مربع، مساحت مربعی به ضلع یک میکرومتر است.

$$1\text{ }\mu\text{m}^2 = 1\text{ }\mu\text{m} \times 1\text{ }\mu\text{m} = 10^{-6}\text{ m} \times 10^{-6}\text{ m} = 10^{-12}\text{ m}^2$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

در بحث تطابق و سازگاری یک‌ها باید به این نکته توجه کنید که دو طرف روابط فیزیکی یک‌ای یکسانی داشته باشند، همچنین برای داشتن یک‌ای SI برای کمیت فرعی A باید تمام یک‌ها در رابطه برابر حساب SI قرار داده شود. پس:

$$[\text{مساحت}] \times [\text{زمان}] \times [\text{حجم}] = [\text{A}] \times [\text{B}] \times [\text{C}]$$

$$\Rightarrow m^3 \times s = [A] \times kg \times m^2 \Rightarrow [A] = \frac{m^3 \times s}{kg \times m^2} = \frac{m \cdot s}{kg}$$

توجه کنید برای مثال اگر به جای یک‌ای SI زمان ثانیه (s)، دقیقه (min) قرار می‌دادیم یک‌ای به دست آمده $\frac{m \cdot min}{kg}$ دیگر برابر حسب SI نبود.

(صفحه‌ی ۱۰ کتاب درسی)

-۱۰۲

-۱۰۳

-۱۰۴

«همید زرین‌کفسن»

فیزیک (۱) - ریاضی - موازی

-۱۱۱

به بررسی تک‌تک گزینه‌ها می‌پردازیم:

$$\frac{m}{s} \text{ گزینه‌ی } ۱\text{: یکای فرعی سرعت و تندی می‌باشد.}$$

$$\frac{kg}{m.s^2} \text{ گزینه‌ی } ۲\text{: یکای فرعی نیرو، یکای فرعی فشار می‌باشد، پس یکسان نمی‌باشند.}$$

$$F = ma \Rightarrow N = kg \frac{m}{s^2}$$

$$P = \frac{F}{A} \Rightarrow Pa = \frac{kg \frac{m}{s^2}}{m^2} = \frac{kg}{m.s^2}$$

$$\text{گزینه‌ی } ۳\text{: یکای فرعی کار و گشتاور } \frac{kg \frac{m^2}{s^2}}{m} \text{ می‌باشد.}$$

$$W = Fd = kg \frac{m}{s^2} \times m = kg \frac{m^2}{s^2}$$

$$T = Fd = kg \frac{m}{s^2} \times m = kg \frac{m^2}{s^2}$$

$$\text{گزینه‌ی } ۴\text{: یکای فرعی انرژی } \frac{kg \frac{m^2}{s^2}}{s^2} \text{ و یکای فرعی گشتاور نیز می‌باشد.}$$

$$U = mgh \Rightarrow J = kg \frac{m}{s^2} m \Rightarrow J = kg \frac{m^2}{s^2}$$

$$\text{گشتاور: } F \times d = mad$$

$$\Rightarrow J = kg \times \frac{m}{s^2} \times m = kg \frac{m^2}{s^2}$$

(صفحه‌های ۷ تا ۱۰ کتاب درسی)

«فاطمه کلانتریون»

-۱۱۲

$$\frac{1.12 \text{ pm}}{1 \text{ m}} = 1$$

$$1/75 \times 10^{-14} \text{ m} \times \frac{1.12 \text{ pm}}{1 \text{ m}} = 1/75 \times 10^{-14} \times 1.12 \text{ pm}$$

$$= 1/75 \times 10^{-12} \text{ pm}$$

$$\frac{1 \mu m}{1.6 \text{ m}} \text{ در ضمن برای تبدیل m به } \mu m \text{ می‌توان نوشت:}$$

$$1/75 \times 10^{-14} \text{ m} \times \frac{1 \mu m}{1.6 \text{ m}} = 1/75 \times 10^{-14} \times 1.6 \mu m$$

$$= 1/75 \times 10^{-18} \mu m$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

-۱۰۸

$$8 \frac{\text{ton}}{\text{هکتار}} = 8 \times 10^0 \xrightarrow{x=8<5}$$

$$1.1 \frac{\text{ton}}{\text{هکتار}} = 1.1 \times 10^3 \frac{\text{kg}}{\text{هکتار}} = 1.4 \text{ kg} \times 10^3 \frac{\text{g}}{\text{هکتار}} = 1.7 \frac{\text{g}}{\text{هکتار}}$$

$$4.0 \frac{\text{mg}}{\text{دانه}} = 4.0 \times 10^{-3} \frac{\text{mg}}{\text{دانه}} = \text{تخمین متوسط وزن هر دانه}$$

$$= 4.0 \times 10^{-2} \frac{\text{g}}{\text{دانه}} \xrightarrow{x=4<5} 1.0 \times 10^{-2} = 1.0 \frac{\text{g}}{\text{دانه}}$$

$$1.0 \times 10^0 = 1.0 \frac{\text{هکتار}}{\text{مساحت}} = 1/8 \times 10^1 \xrightarrow{x=1/8<5}$$

$$1.0 \times 10^0 = 1.0 \frac{\text{هکتار}}{\text{مساحت}}$$

$$1.7 \times 10^0 \frac{\text{g}}{\text{دانه}} = \frac{\text{تخمین مرتبه بزرگی تعداد دانه‌های گندم}}{1.0^{-2} \frac{\text{g}}{\text{دانه}}}$$

$$= 1.0 \frac{\text{دانه}}{\text{مساحت}}$$

(صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

-۱۰۹

نسبت چگالی دو جسم را می‌نویسیم:

$$\rho_B = \frac{m_B}{m_A} \times \frac{V_A}{V_B} \xrightarrow{m_A=m_B} \rho_B = \frac{V_A}{V_B}$$

حجم مکعبی به ضلع ۱ برابر 1^3 مکعب است و داریم:

$$\rho_B = \frac{l_A^3}{l_B^3} \xrightarrow{l_A=2l_B} \rho_B = \frac{\rho_B}{\rho_A} = 2^3 = 8$$

(صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

-۱۱۰

ابتدا حجم هر کدام از دو ماده را قبل از ترکیب شدن به دست می‌آوریم:

$$V_1 = \frac{m_1}{\rho_1} = \frac{9.0}{1/8} = 5 \cdot cm^3$$

$$V_2 = \frac{m_2}{\rho_2} = \frac{9.0}{1} = 9 \cdot cm^3$$

$$\Rightarrow V_{\text{کل}} = 14 \cdot cm^3$$

حجم مخلوط این دو ماده برابر است با:

$$V = \frac{m_1 + m_2}{\rho} = \frac{18.0}{1/5} = 120 \cdot cm^3$$

تغییر حجم مخلوط دو ماده برابر است با:

$$\Delta V = 120 - 14 = -2 \cdot cm^3$$

(صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶ کتاب درسی)

«سعید منبری»

-۱۱۵

ابتدا طول اضلاع مثلث را بر حسب میلی‌متر به دست می‌وریم:

$$\frac{1\text{dm}}{10^{-1}\text{m}} = 1, \quad \frac{1\text{m}}{10^3\text{mm}} = 1, \quad \frac{1\mu\text{m}}{10^{-6}\text{m}} = 1$$

$$\overline{BC} = 5\text{mm}$$

$$\begin{aligned} \overline{AC} &= .12\text{dm} \times \frac{10^{-1}\text{m}}{1\text{dm}} \times \frac{10^3\text{mm}}{1\text{m}} \\ &= .12 \times 10^{-1} \times 10^3 \text{mm} = 12\text{mm} \end{aligned}$$

طبق رابطه‌ی فیثاغورس داریم:

$$\overline{AB}^2 = \overline{BC}^2 + \overline{AC}^2 = 5^2 + 12^2$$

$$\Rightarrow \overline{AB} = 13\text{mm} = 13\text{mm} \times \frac{10^{-3}\text{m}}{1\text{mm}} = 13 \times 10^{-3}\text{m}$$

برای یافتن پاسخ صحیح گزینه‌ی «۳» را بررسی می‌کنیم:

$$13 \times 10^{-3}\mu\text{m} = 13 \times 10^{-3}\mu\text{m} \times \frac{10^{-6}\text{m}}{1\mu\text{m}} = 13 \times 10^{-9}\text{m}$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

«عزیز الله علی اصغری»

-۱۱۶

ابتدا عبارت مورد نظر را بر حسب واحد SI ساده می‌کنیم:

$$\frac{1\mu\text{m}}{10^{-6}\text{m}} = 1, \quad \frac{1\text{Mm}}{10^6\text{m}} = 1, \quad \frac{1\text{Ts}}{10^{12}\text{s}} = 1$$

$$\frac{1}{435} \times 10^8 \mu\text{m} \times \frac{10^{-6}\text{m}}{1\mu\text{m}} = \frac{1}{435} \times 10^8 \times 10^{-6}\text{m}$$

$$= \frac{1}{435} \times 10^2\text{m} = 143 / 5\text{m}$$

$$\frac{1}{635} \times 10^{-4}\text{Mm} \times \frac{10^6\text{m}}{1\text{Mm}} = \frac{1}{635} \times 10^{-4} \times 10^6\text{m}$$

$$= \frac{1}{635} \times 10^2\text{m} = 63 / 5\text{m}$$

$$\frac{1}{0.9} \times 10^{-21}\text{Ts}^2 \times \left(\frac{10^1\text{s}}{1\text{Ts}}\right)^2 = \frac{1}{0.9} \times 10^{-21} \times 10^4\text{s}^2$$

$$= \frac{1}{0.9} \times 10^3\text{s}^2 = 9 \cdot 10^2\text{s}^2$$

حال حاصل عبارت را می‌یابیم:

$$\frac{1}{435} \times 10^8 \mu\text{m} + \frac{1}{635} \times 10^{-4}\text{Mm}$$

$$+ \frac{1}{0.9} \times 10^{-21}\text{Ts}^2$$

$$= \frac{143 / 5\text{m} + 63 / 5\text{m}}{9 \cdot 10^2\text{s}^2} = \frac{20.7}{9 \cdot 10^2\text{s}^2} \text{m} = 2 / 3 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

که یکای $\frac{\text{m}}{\text{s}^2}$ بیان‌گر یکای کمیت شتاب متوسط می‌تواند باشد.

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

«آرمین سعیدی‌سوق»

-۱۱۳

باتوجه به فعالیت ۲-۱ کتاب درسی در صفحه‌ی ۸، یک کیلومتر ۱۰۰۰ متر است و هریک متر، ۱۰۰ سانتی‌متر می‌باشد و از طرفی هر ۱۰۴ سانتی‌متر برابر یک ذرع و هر ۶۰۰۰ ذرع، طولی برابر یک فرسنگ دارد. در نتیجه داریم:

$$\frac{3}{12}\text{km} = \frac{3}{12}\text{km} \times \frac{1000\text{m}}{1\text{km}} \times \frac{100\text{cm}}{1\text{m}}$$

$$\times \frac{1}{10^4\text{cm}} \times \frac{1}{6000} \frac{\text{فرسنگ}}{\text{ذرع}} = \frac{1}{2} \frac{\text{فرسنگ}}{\text{ذرع}} = 0.5 \text{ فرسنگ}$$

پس:

$$فرسنگ = ۰.۵ = \frac{۳}{12}\text{km} = \frac{۳}{12}\text{km} = ۰.۳ \text{ فاصله بین دو شهر}$$

(صفحه‌های ۸ تا ۱۳ کتاب درسی)

«عزیز الله علی اصغری»

-۱۱۴

ابتدا به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینه‌ی «۱»:

$$\frac{1\text{mA}}{10^{-6}\text{A}} = 1, \quad \frac{1\text{A}}{10^6\mu\text{A}} = 1$$

$$1300\text{mA} \times \frac{10^{-3}\text{A}}{1\text{mA}} \times \frac{10^6\mu\text{A}}{1\text{A}} = 1300 \times 10^{-3} \times 10^6\mu\text{A}$$

$$= 1300 \times 10^3\mu\text{A} = 130 \times 10^4\mu\text{A}$$

گزینه‌ی «۲»:

$$\frac{1\text{Gm}}{10^9\text{m}} = 1, \quad \frac{1\text{m}}{10^9\text{nm}} = 1$$

$$.9 \times 10^{-21}\text{Gm}^2 \times \left(\frac{10^9\text{m}}{1\text{Gm}} \times \frac{10^9\text{nm}}{1\text{m}}\right)^2$$

$$= .9 \times 10^{-21} \times 10^{36}\text{nm}^2 = .9 \times 10^{15}\text{nm}^2$$

$$= .9 \times 10^4 \times 10^{11}\text{nm}^2 = 9 \times 10^{11}\text{nm}^2$$

گزینه‌ی «۳»:

$$\frac{1\text{MW}}{10^6\text{W}} = 1, \quad \frac{10^{-1}\text{daW}}{1\text{W}} = 1$$

$$.0003\text{MW} \times \frac{10^6\text{W}}{1\text{MW}} \times \frac{10^{-1}\text{daW}}{1\text{W}}$$

$$= .0003 \times 10^6 \times 10^{-1}\text{daW} = .0003 \times 10^5 = 3 \cdot 10^4 \text{daW}$$

گزینه‌ی «۴»:

$$\frac{1\text{hm}}{10^2\text{m}} = 1, \quad \frac{1\text{m}}{1\text{dm}} = 1$$

$$.017\text{hm}^3 \times \left(\frac{10^2\text{m}}{1\text{hm}} \times \frac{1\text{dm}}{1\text{m}}\right)^3 = .017 \times 10^9\text{dm}^3$$

$$= .017 \times 10^4 \times 10^5\text{dm}^3 = 17 \times 10^5\text{dm}^3$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

$$\begin{aligned} I &= 5 \times 10^{-8} \text{ m} \Rightarrow I = 5 \times 10^{-9} \times 10 \cdot \text{m} \\ &\Rightarrow I = 5 \cdot 10^{-9} \text{ m} = 5 \cdot \text{nm} \\ m &= 2 / 5 \times 10^{-6} \text{ kg} = 2 / 5 \times 10^{-3} \text{ g} = 2 / 5 \text{ mg} \\ P &= 3 \times 10^6 \text{ W} = 3 \text{ MW} \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ | کتاب درسی)

-۱۲۲

«فاختمه کلانتریون»

با توجه به متن صفحه‌های ۱۴ و ۱۵ کتاب درسی، دقت اندازه‌گیری به حساسیت وسیله، مهارت شخصی که اندازه‌گیری می‌کند و به تعداد دفعاتی بستگی دارد که اندازه‌گیری تکرار می‌شود.

(صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸ | کتاب درسی)

«کتاب آبی»

برای مقایسه‌ی چند طول، باید آن‌ها دارای واحد یکسانی باشند، بنابراین ابتدا عدد هر یک از گزینه‌ها را بر حسب متر بدست می‌آوریم:

$$1 \cdot 10^{-7} \text{ Gm} = 1 \cdot 10^{-7} \times 10^9 \text{ m} = 1 \cdot 10^2 \text{ m}$$

$$1 \cdot 10^{-9} \text{ nm} = 1 \cdot 10^{-9} \text{ m} = 1 \cdot 10^{-9} \text{ m}$$

$$1 \cdot 10^{-10} \text{ Tm} = 1 \cdot 10^{-10} \times 10^{12} \text{ m} = 1 \cdot 10^2 \text{ m}$$

$$1 \cdot 10^{-6} \mu\text{m} = 1 \cdot 10^{-6} \times 10^3 \text{ m} = 1 \cdot 10^{-3} \text{ m}$$

بنابراین طولی که گزینه‌ی (۴) نشان می‌دهد از بقیه بزرگ‌تر است.

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ | کتاب درسی)

-۱۲۳

«عزیزانه علی اصغری»

چون دور کلاهک ریزنگ به ۵۰ قسمت مساوی تقسیم شده است و از طرفی هر دور کامل معادل ۱mm می‌باشد، پس یک قسمت از آن ۵۰ قسمت که معادل دقت ریزنگ می‌باشد برابر است با:

$$\frac{1}{50} \times 1 \text{ mm} = 0.02 \text{ mm}$$

پس دقت ریزنگ ۰.۰۲mm می‌باشد.

(صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸ | کتاب درسی)

«کتاب آبی»

با توجه به گزینه‌ها، ابتدا هر یک از عبارت‌های داده شده را بر حسب میلی‌متر مریخ بدست می‌آوریم:

$$\frac{1 \mu\text{m}}{10^{-6} \text{ m}} = 1, \quad \frac{1 \text{ mm}}{10^{-3} \text{ m}} = 1$$

$$\frac{1 \text{ cm}}{10^{-2} \text{ m}} = 1, \quad \frac{1 \text{ dm}}{10^{-1} \text{ m}} = 1$$

$$3 \times 10^6 \mu\text{m}^2 = 3 \times 10^6 \mu\text{m}^2 \times \left(\frac{10^{-6} \text{ m}}{1 \mu\text{m}} \times \frac{10^3 \text{ mm}}{1 \text{ m}} \right)^2$$

$$= 3 \times 10^6 \mu\text{m}^2 \times (10^{-3} \frac{\text{mm}}{\mu\text{m}})^2$$

$$= 3 \times 10^6 \mu\text{m}^2 \times 10^{-6} \frac{\text{mm}^2}{\mu\text{m}^2} = 3 \text{ mm}^2$$

$$4 \text{ cm}^2 = 4 \text{ cm}^2 \times \left(\frac{10^{-2} \text{ m}}{1 \text{ cm}} \times \frac{10^3 \text{ mm}}{1 \text{ m}} \right)^2$$

$$= 4 \text{ cm}^2 \times 10^2 \frac{\text{mm}^2}{\text{cm}^2} = 4 \times 10^2 \text{ mm}^2 = 400 \text{ mm}^2$$

$$4 \times 10^{-3} \text{ dm}^2 = 4 \times 10^{-3} \text{ dm}^2 \times \left(\frac{10^{-1} \text{ m}}{1 \text{ dm}} \times \frac{10^3 \text{ mm}}{1 \text{ m}} \right)^2$$

$$= 4 \times 10^{-3} \text{ dm}^2 \times 10^4 \frac{\text{mm}^2}{\text{dm}^2}$$

$$= 4 \times 10^{-3} \times 10^4 \text{ mm}^2 = 40 \text{ mm}^2$$

به این ترتیب حاصل فوق برابر است با: $2 + 400 + 40 = 443 \text{ mm}^2$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ | کتاب درسی)

-۱۲۴

«ممید زین‌کش»

دقت اندازه‌گیری برابر واحد رقم یکی مانده به آخر (یا دو برابر خطای اندازه‌گیری) و خطای اندازه‌گیری برابر عبارتی است که با عدد مورد نظر جمع یا کم می‌شود.

$$\frac{1 \text{ cm}}{1 \cdot 0 \text{ mm}} = 1$$

$$4 / 27 \text{ cm} \pm 0.05 \text{ cm}$$

$$\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \text{خطای اندازه‌گیری} = \pm 0.05 \text{ cm} \times \frac{1 \cdot 0 \text{ mm}}{1 \text{ cm}} = \pm 0.05 \text{ mm} \\ \text{دقت اندازه‌گیری} = 0.1 \text{ cm} \times \frac{1 \cdot 0 \text{ mm}}{1 \text{ cm}} = 0.1 \times 1 \cdot 0 \text{ mm} = 1 \text{ mm} \end{array} \right.$$

(صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸ | کتاب درسی)

«عزیزانه علی اصغری»

می‌دانیم در دستگاه‌های دیجیتال دقتمان اندازه‌گیری و خطای اندازه‌گیری یکسان است.

$$2 \text{ lit} \times \frac{5}{100} = 0.1 \text{ lit}$$

خطای اندازه‌گیری = 0.1 lit دقتمان اندازه‌گیری

$$\frac{1 \text{ lit}}{10^3 \text{ cm}^3} = 1$$

$$0.1 \text{ lit} \times \frac{10^3 \text{ cm}^3}{1 \text{ lit}} = 0.1 \times 10^3 \text{ cm}^3 = 100 \text{ cm}^3$$

حداکثر مقدار نوشابه که در یک بطری می‌توان ریخت:

$$2 + \frac{1}{1} = 2 / 1 \text{ lit}$$

خطای اندازه‌گیری

(صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸ | کتاب درسی)

«کتاب آبی»

یکای جرم در SI کیلوگرم است که دارای پیشوند است.

(صفحه‌های ۷ تا ۱۰ | کتاب درسی)

-۱۱۷

با توجه به متن صفحه‌های ۱۴ و ۱۵ کتاب درسی، دقت اندازه‌گیری به حساسیت وسیله، مهارت شخصی که اندازه‌گیری می‌کند و به تعداد دفعاتی بستگی دارد که اندازه‌گیری تکرار می‌شود.

(صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸ | کتاب درسی)

-۱۱۸

«عزمیانه علی اصغری»

چون دور کلاهک ریزنگ به ۵۰ قسمت مساوی تقسیم شده است و از طرفی هر دور کامل معادل ۱mm می‌باشد، پس یک قسمت از آن ۵۰ قسمت که معادل دقتمان ریزنگ می‌باشد برابر است با:

$$\frac{1}{50} \times 1 \text{ mm} = 0.02 \text{ mm}$$

پس دقتمان ریزنگ ۰.۰۲mm می‌باشد.

(صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸ | کتاب درسی)

-۱۱۹

«ممید زین‌کش»

دقتمان اندازه‌گیری برابر واحد رقم یکی مانده به آخر (یا دو برابر خطای اندازه‌گیری) و خطای اندازه‌گیری برابر عبارتی است که با عدد مورد نظر جمع یا کم می‌شود.

$$\frac{1 \text{ cm}}{1 \cdot 0 \text{ mm}} = 1$$

$$4 / 27 \text{ cm} \pm 0.05 \text{ cm}$$

$$\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \text{خطای اندازه‌گیری} = \pm 0.05 \text{ cm} \times \frac{1 \cdot 0 \text{ mm}}{1 \text{ cm}} = \pm 0.05 \text{ mm} \\ \text{دقتمان اندازه‌گیری} = 0.1 \text{ cm} \times \frac{1 \cdot 0 \text{ mm}}{1 \text{ cm}} = 0.1 \times 1 \cdot 0 \text{ mm} = 1 \text{ mm} \end{array} \right.$$

(صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸ | کتاب درسی)

-۱۲۰

«عزمیانه علی اصغری»

می‌دانیم در دستگاه‌های دیجیتال دقتمان اندازه‌گیری و خطای اندازه‌گیری یکسان است.

$$2 \text{ lit} \times \frac{5}{100} = 0.1 \text{ lit}$$

خطای اندازه‌گیری = 0.1 lit دقتمان اندازه‌گیری

$$\frac{1 \text{ lit}}{10^3 \text{ cm}^3} = 1$$

$$0.1 \text{ lit} \times \frac{10^3 \text{ cm}^3}{1 \text{ lit}} = 0.1 \times 10^3 \text{ cm}^3 = 100 \text{ cm}^3$$

حداکثر مقدار نوشابه که در یک بطری می‌توان ریخت:

$$2 + \frac{1}{1} = 2 / 1 \text{ lit}$$

خطای اندازه‌گیری

(صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸ | کتاب درسی)

-۱۲۱

«کتاب آبی»

یکای جرم در SI کیلوگرم است که دارای پیشوند است.

(صفحه‌های ۷ تا ۱۰ | کتاب درسی)

«کتاب آبی»

-۱۲۸

$$\begin{aligned} \frac{m}{s} &= \frac{340 \times 10^3 \text{ mm}}{1.6 \mu\text{s}} = 340 \times 10^{-3} \frac{\text{mm}}{\mu\text{s}} \\ &= 340 \times 10^{-1} \frac{\text{mm}}{\mu\text{s}} \end{aligned}$$

(صفهه‌های ۱۰ تا ۱۳ اکتاب (رسی))

«کتاب آبی»

-۱۲۹

گزینه‌ی ۱: عددی که ولت‌ستنج نشان داده دارای چهار رقم بامعنی است
(صفر سمت چپ به حساب نمی‌آید).

گزینه‌ی ۲: خطای در نظر گرفته شده در گزینه اشتباه می‌باشد.

گزینه‌ی ۳: خطای اندازه‌گیری در وسایل دیجیتال یک واحد از آخرین
رقمی است که اندازه می‌گیرد که در این جا 17.00 یا 1mV
می‌باشد در این گزینه خطای وسیله اشتباه است. البته عدد اندازه بر حسب
صدم است و عدد خطای بر حسب ده هزارم که این هم صحیح نیست.

بنابراین گزینه‌ی ۴ صحیح می‌باشد.

(صفهه‌های ۱۰ تا ۱۳ اکتاب (رسی))

«کتاب آبی»

-۱۳۰

با توجه به این که دقت اندازه‌گیری در دستگاه‌های مدرج برابر کمینه‌ی
درجه‌بندی آن دستگاه بوده و خطای اندازه‌گیری نیز برابر $\pm \frac{1}{2}$ کمترین

تقسیم‌بندی مقیاس آن دستگاه است، داریم:

A : دقت اندازه‌گیری $= 1\text{cm}$ **B :** دقت اندازه‌گیری $= 1\text{mm} = 0.1\text{cm}$ **C :** دقت اندازه‌گیری $= 0.1\text{dm} = 0.1 \times 10^{-1} \times 10^2 \text{ cm} = 1\text{cm}$ **D :** دقت اندازه‌گیری $= 0.1\text{m} = 0.1 \times 10^2 \text{ cm} = 1\text{cm}$ بنابراین تنها دقت اندازه‌گیری دستگاه مدرج **B** متفاوت است.

(توجه داشته باشید به عنوان مثال برای وسیله‌ی **A**، می‌توان گفت این
گزارش شامل ۲ عدد بامعنای است که عدد ۴ ارزش مکانی دهم سانتی‌متر
را دارد، غیرقطعی است. از این موضوع می‌توان نتیجه گرفت که وسیله‌ی
اندازه‌گیری **A** به سانتی‌متر مدرج شده است هم‌چنین از روی خطای
این وسیله (**A**) نیز می‌توان به این نتیجه رسید.)

(صفهه‌های ۱۰ تا ۱۳ اکتاب (رسی))

«کتاب آبی»

-۱۲۵

$$382 \times 10^3 \text{ km} = 382 \times 10^6 \text{ m} = 3.82 \times 10^8 \text{ m}$$

$$0.529 \text{ nm} = 0.529 \times 10^{-9} \text{ m}$$

$$5/29 \times 10^{-2} \times 10^{-9} \text{ m} = 5/29 \times 10^{-11} \text{ m}$$

$$199 \times 10^2 \text{ ton} = 199 \times 10^2 \times 10^3 \text{ kg}$$

$$199 \times 10^2 \text{ kg} = 199 \times 10^2 \times 10^3 \text{ kg}$$

$$1/99 \times 10^3 \text{ kg}$$

$$16/7 \times 10^{-25} \text{ g} = 16/7 \times 10^{-25} \times 10^{-3} \text{ kg}$$

$$16/7 \times 10^{-28} \text{ kg} = 16/7 \times 10^{-28} \text{ kg}$$

بنابراین گزینه‌ی ۴ صحیح می‌باشد.

(صفهه‌های ۱۰ تا ۱۳ اکتاب (رسی))

«کتاب آبی»

-۱۲۶

یک میکرومتر مربع، مساحت مربعی به ضلع یک میکرومتر است.

$$1\mu\text{m}^2 = 1\mu\text{m} \times 1\mu\text{m} = 10^{-6} \text{ m} \times 10^{-6} \text{ m} = 10^{-12} \text{ m}^2$$

$$1\mu\text{m} \left\{ \begin{array}{c} \boxed{} \\ \underbrace{}_{1\mu\text{m}} \end{array} \right\} \Rightarrow 1\mu\text{m}^2$$

(صفهه‌های ۱۰ تا ۱۳ اکتاب (رسی))

«کتاب آبی»

-۱۲۷

در بحث تطابق و سازگاری یک‌ها باید به این نکته توجه کنید که دو طرف روابط فیزیکی، یک‌ای یکسانی داشته باشند، همچنین برای داشتن یک‌ای **SI** برای کمیت فرعی **A** باید تمام یک‌ها در رابطه بر حسب قرار داده شود. پس:

$$[\text{مساحت}] \times [\text{جرم}] \times [\text{زمان}] \times [\text{حجم}]$$

$$\Rightarrow \text{m}^3 \times \text{s} = [\text{A}] \times \text{kg} \times \text{m}^2 \Rightarrow [\text{A}] = \frac{\text{m}^3 \times \text{s}}{\text{kg} \times \text{m}^2} = \frac{\text{m.s}}{\text{kg}}$$

توجه کنید برای مثال اگر به جای یک‌ای **SI** زمان ثانیه (s) دقیقه (min)

$$\text{قرار می‌دادیم یک‌ای به دست آمده } \frac{\text{m} \cdot \text{min}}{\text{kg}} \text{ دیگر بر حسب SI نیوی.}$$

(صفهه‌ی اکتاب (رسی))

«آرمن سعیدی سوق»

-۱۳۴

باتوجه به فعالیت ۲-۱ کتاب درسی در صفحه‌ی ۸، یک کیلومتر 1000 متر است و هریک متر، 100 سانتی‌متر می‌باشد و از طرفی هر 104 سانتی‌متر برابر یک ذرع و هر 6000 ذرع، طولی برابر یک فرسنگ دارد.

در نتیجه داریم:

$$\begin{aligned} \frac{3}{12}\text{km} &= \frac{3}{12}\text{km} \times \frac{1000\text{m}}{1\text{km}} \times \frac{100\text{cm}}{1\text{m}} \\ &\times \frac{1}{104\text{cm}} \times \frac{\text{ذرع}}{\text{فرسنگ}} = \frac{1}{6000} \times \frac{\text{فرسنگ}}{\text{ذرع}} = \frac{1}{5} \end{aligned}$$

پس:

فرسنگ $= 3/12\text{km} = 0.25$ = فاصله‌ی بین دو شهر

(صفحه‌های ۸ تا ۱۳ کتاب درسی)

«عزیز الله علی اصغری»

-۱۳۴

ابتدا به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینه‌ی «۱»:

$$\frac{1\text{mA}}{10^{-3}\text{A}} = 1, \quad \frac{1\text{A}}{10^6\mu\text{A}} = 1$$

$$\begin{aligned} 1000\text{mA} \times \frac{10^{-3}\text{A}}{1\text{mA}} \times \frac{10^6\mu\text{A}}{1\text{A}} &= 1000 \times 10^{-3} \times 10^6 \mu\text{A} \\ &= 1000 \times 10^3 \mu\text{A} = 100 \times 10^4 \mu\text{A} \end{aligned}$$

گزینه‌ی «۲»:

$$\frac{1\text{Gm}}{10^9\text{m}} = 1, \quad \frac{1\text{m}}{10^9\text{nm}} = 1$$

$$0.9 \times 10^{-21} \text{Gm}^2 \times \left(\frac{10^9\text{m}}{1\text{Gm}} \times \frac{10^9\text{nm}}{1\text{m}} \right)^2$$

$$\begin{aligned} &= 0.9 \times 10^{-21} \times 10^{36} \text{nm}^2 = 0.9 \times 10^{15} \text{nm}^2 \\ &= 0.9 \times 10^5 \times 10^{11} \text{nm}^2 = 9 \times 10^{11} \text{nm}^2 \end{aligned}$$

گزینه‌ی «۳»:

$$\frac{1\text{MW}}{10^6\text{W}} = 1, \quad \frac{10^{-1}\text{daW}}{1\text{W}} = 1$$

$$0.0003\text{MW} \times \frac{10^6\text{W}}{1\text{MW}} \times \frac{10^{-1}\text{daW}}{1\text{W}}$$

$$= 0.0003 \times 10^6 \times 10^{-1} \text{daW} = 0.0003 \times 10^5 = 3 \cdot \text{daW}$$

گزینه‌ی «۴»:

$$\frac{1\text{hm}}{10^2\text{m}} = 1, \quad \frac{1\text{m}}{10\text{dm}} = 1$$

$$0.017\text{hm}^3 \times \left(\frac{10^2\text{m}}{1\text{hm}} \times \frac{10\text{dm}}{1\text{m}} \right)^3 = 0.017 \times 10^9 \text{dm}^3$$

$$= 0.017 \times 10^4 \times 10^5 \text{dm}^3 = 170 \times 10^5 \text{dm}^3$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

فیزیک (۱) - تجربی - عادی

-۱۳۱

«همید زرین‌لغش»

به بررسی تک‌تک گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینه‌ی «۱»: یکای فرعی سرعت و تندی $\frac{\text{m}}{\text{s}}$ می‌باشد.گزینه‌ی «۲»: یکای فرعی نیرو، $\text{kg} \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$ و یکای فرعی فشار $\text{Pa} = \frac{\text{kg}}{\text{m}^2}$ می‌باشد، پس یکسان نمی‌باشند.

$$\mathbf{F} = m\mathbf{a} \Rightarrow \mathbf{N} = \text{kg} \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

$$\mathbf{P} = \frac{\mathbf{F}}{\mathbf{A}} \Rightarrow \mathbf{Pa} = \frac{\text{kg} \frac{\text{m}}{\text{s}^2}}{\text{m}^2} = \frac{\text{kg}}{\text{m} \cdot \text{s}^2}$$

گزینه‌ی «۳»: یکای فرعی کار و گشتاور $\text{kg} \frac{\text{m}^2}{\text{s}^2}$ می‌باشد.

$$\mathbf{W} = \mathbf{Fd} = \text{kg} \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \times \mathbf{m} = \text{kg} \frac{\text{m}^2}{\text{s}^2}$$

$$\mathbf{G} = \mathbf{F}d = \text{kg} \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \times \mathbf{m} = \text{kg} \frac{\text{m}^2}{\text{s}^2}$$

گزینه‌ی «۴»: یکای فرعی انرژی $\text{kg} \frac{\text{m}^2}{\text{s}^2}$ و یکای فرعی گشتاور نیز

$$\text{kg} \frac{\text{m}^2}{\text{s}^2}$$

$$\mathbf{U} = mgh \Rightarrow \mathbf{J} = \text{kg} \left(\frac{\text{m}}{\text{s}^2} \right) \mathbf{m} \Rightarrow \mathbf{J} = \text{kg} \frac{\text{m}^2}{\text{s}^2}$$

گشتاور: $\mathbf{F} \times \mathbf{d} = mad$

$$\Rightarrow \text{kg} \times \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \times \mathbf{m} = \text{kg} \frac{\text{m}^2}{\text{s}^2}$$

(صفحه‌های ۷ تا ۱۰ کتاب درسی)

«خطمه کلانتریون»

-۱۳۲

$$\frac{10^{12}\text{pm}}{1\text{m}} = 1$$

$$1/75 \times 10^{-14} \text{m} \times \frac{10^{12}\text{pm}}{1\text{m}} = 1/75 \times 10^{-14} \times 10^{12} \text{pm}$$

$$= 1/75 \times 10^{-2} \text{pm}$$

در ضمن برای تبدیل m به μm می‌توان نوشت:

$$1/75 \times 10^{-14} \text{m} \times \frac{1\mu\text{m}}{10^{-6}\text{m}} = 1/75 \times 10^{-14} \times 10^6 \mu\text{m}$$

$$= 1/75 \times 10^{-8} \mu\text{m}$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

«فاطمه کلانتریون»

-۱۳۷

با توجه به متن صفحه‌های ۱۴ و ۱۵ کتاب درسی، دقت اندازه‌گیری به حساسیت وسیله، مهارت شخصی که اندازه‌گیری می‌کند و به تعداد دفعاتی بستگی دارد که اندازه‌گیری تکرار می‌شود.

(صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸ کتاب (رسی))

«عزیز الله علی اصغری»

-۱۳۸

چون دور کلاهک ریزسنج به ۵۰ قسمت مساوی تقسیم شده است و از طرفی هر دور کامل معادل ۱mm می‌باشد، پس یک قسمت از آن ۵۰ قسمت که معادل دقت ریزسنج می‌باشد برابر است با:

$$\frac{1}{50} \times 1\text{mm} = 0.02\text{mm}$$

پس دقت ریزسنج ۰.۰۲mm می‌باشد.

(صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸ کتاب (رسی))

«همید زرین گفشن»

-۱۳۹

دقت اندازه‌گیری برابر واحد رقم یکی مانده به آخر (یا دو برابر خطای اندازه‌گیری) و خطای اندازه‌گیری برابر عبارتی است که با عدد مورد نظر جمع یا از آن کم می‌شود.

$$\frac{1\text{cm}}{1.0\text{mm}} = 1$$

$$4 / 27\text{cm} \pm 0.05\text{cm}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \pm 0.05\text{cm} \times \frac{1.0\text{mm}}{1\text{cm}} = \pm 0.05\text{mm} & \text{خطای اندازه‌گیری} \\ \pm 0.05\text{mm} = 0.05\text{mm} \times \frac{1\text{cm}}{1\text{cm}} = 0.05\text{mm} & \text{دقت اندازه‌گیری} \end{cases}$$

(صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸ کتاب (رسی))

«عزیز الله علی اصغری»

-۱۴۰

می‌دانیم در دستگاه‌های دیجیتال دقت اندازه‌گیری و خطای اندازه‌گیری یکسان است.

$$2\text{lit} \times \frac{\Delta}{100} = 2\text{lit}$$

= خطای اندازه‌گیری = دقت اندازه‌گیری

$$\frac{1\text{lit}}{1.0^3\text{cm}^3} = 1$$

$$0.1\text{lit} \times \frac{1.0^3\text{cm}^3}{1\text{lit}} = 0.1 \times 1.0^3\text{cm}^3 = 100\text{cm}^3$$

حداکثر مقدار نوشابه که در یک بطری می‌توان ریخت:

$$2 + \frac{1}{1} = 2 / 1\text{lit}$$

خطای اندازه‌گیری

(صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸ کتاب (رسی))

«کتاب آبی»

-۱۴۱

یکای جرم در SI کیلوگرم است که دارای پیشوند است.

(صفحه‌های ۷ تا ۱۰ کتاب (رسی))

«سعید منبری»

-۱۳۵

ابتدا طول اضلاع مثلث را بر حسب میلی‌متر به دست می‌آوریم:

$$\frac{1\text{dm}}{10^{-1}\text{m}} = 1, \quad \frac{1\text{m}}{10^3\text{mm}} = 1, \quad \frac{1\mu\text{m}}{10^{-6}\text{m}} = 1$$

$$\overline{BC} = 5\text{mm}$$

$$\begin{aligned} \overline{AC} &= 0.12\text{dm} \times \frac{10^{-1}\text{m}}{1\text{dm}} \times \frac{10^3\text{mm}}{1\text{m}} \\ &= 0.12 \times 10^{-1} \times 10^3 \text{mm} = 12\text{mm} \end{aligned}$$

طبق رابطه‌ی فیثاغورس داریم:

$$\overline{AB}^2 = \overline{BC}^2 + \overline{AC}^2 = 5^2 + 12^2$$

$$\Rightarrow \overline{AB} = 13\text{mm} = 13\text{mm} \times \frac{10^{-3}\text{m}}{1\text{mm}} = 13 \times 10^{-3}\text{m}$$

برای یافتن پاسخ صحیح گزینه‌ی «۳» را بررسی می‌کنیم:

$$13 \times 10^{-3}\mu\text{m} = 13 \times 10^{-3}\mu\text{m} \times \frac{10^{-6}\text{m}}{1\mu\text{m}} = 13 \times 10^{-9}\text{m}$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب (رسی))

«عزیز الله علی اصغری»

-۱۳۶

ابتدا عبارت مورد نظر را بر حسب واحد SI ساده می‌کنیم:

$$\frac{1\mu\text{m}}{10^{-6}\text{m}} = 1, \quad \frac{1\text{Mm}}{10^6\text{m}} = 1, \quad \frac{1\text{Ts}}{10^{12}\text{s}} = 1$$

$$1 / 435 \times 10^8 \mu\text{m} \times \frac{10^{-6}\text{m}}{1\mu\text{m}} = 1 / 435 \times 10^8 \times 10^{-6}\text{m}$$

$$= 1 / 435 \times 10^2 \text{m} = 143 / 5\text{m}$$

$$0.635 \times 10^{-4} \text{Mm} \times \frac{10^6\text{m}}{1\text{Mm}} = 0.635 \times 10^{-4} \times 10^6\text{m}$$

$$= 0.635 \times 10^2 \text{m} = 63.5 / 5\text{m}$$

$$0.9 \times 10^{-21} \text{Ts}^2 \times \frac{(10^{12}\text{s})^2}{1\text{Ts}^2} = 0.9 \times 10^{-21} \times 10^{24}\text{s}^2$$

$$= 0.9 \times 10^3 \text{s}^2 = 9.0\text{s}^2$$

حال حاصل عبارت را می‌یابیم:

$$1 / 435 \times 10^8 \mu\text{m} + 0.635 \times 10^{-4} \text{Mm}$$

$$= 0.9 \times 10^{-21} \text{Ts}^2$$

$$= \frac{143 / 5\text{m} + 63.5 / 5\text{m}}{9.0\text{s}^2} = \frac{20.7\text{m}}{9.0\text{s}^2} = 2.3\text{m/s}^2$$

که یکای $\frac{\text{m}}{\text{s}^2}$ بیان‌گر یکای کمیت شتاب متوسط می‌تواند باشد.

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب (رسی))

«کتاب آبی»

-۱۴۵

$$\begin{aligned} \text{(الف)} \quad ۳۸۲ \times ۱.۰^3 \text{ km} &= ۳۸۲ \times ۱.۰^6 \text{ m} = ۳ / ۸۲ \times ۱.۰^8 \text{ m} \\ \text{(ب)} \quad ۰.۰۵۲۹ \text{ nm} &= ۰.۰۵۲۹ \times ۱.۰^{-۹} \text{ m} \\ &= ۵ / ۲۹ \times ۱.۰^{-۲} \times ۱.۰^{-۹} \text{ m} = ۵ / ۲۹ \times ۱.۰^{-۱۱} \text{ m} \\ \text{(ج)} \quad ۱۹۹ \times ۱.۰^۲ \text{ ton} &= ۱۹۹ \times ۱.۰^۲ \text{ kg} \\ &= ۱۹۹ \times ۱.۰^8 \text{ kg} = ۱ / ۹۹ \times ۱.۰^۲ \times ۱.۰^8 \text{ kg} \\ &= ۱ / ۹۹ \times ۱.۰^۳ \text{ kg} \\ \text{(د)} \quad ۱۶ / ۷ \times ۱.۰^{-۲۵} \text{ g} &= ۱۶ / ۷ \times ۱.۰^{-۲۵} \times ۱.۰^{-۳} \text{ kg} \\ &= ۱۶ / ۷ \times ۱.۰^{-۲۸} \text{ kg} = ۱ / ۶۷ \times ۱.۰^{-۲۷} \text{ kg} \end{aligned}$$

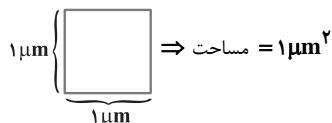
بنابراین گزینه‌ی ۴ صحیح می‌باشد.

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

-۱۴۶

یک میکرومترمربع، مساحت مربعی به ضلع یک میکرومتر است.
 $1\mu\text{m}^2 = 1\mu\text{m} \times 1\mu\text{m} = 1 \cdot 10^{-6} \text{ m} \times 1 \cdot 10^{-6} \text{ m} = 1 \cdot 10^{-12} \text{ m}^2$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

-۱۴۷

در بحث تطابق و سازگاری یکاها باید به این نکته توجه کنید که دو طرف روابط فیزیکی یکای یکسانی داشته باشد، همچنین برای داشتن یکای SI برای کمیت فرعی A باید تمام یکاها در رابطه بر حسب قرار داده شود. پس:

$$\text{[مساحت] } = A \times [\text{زمان}] \times [\text{حجم}]$$

$$\Rightarrow m^3 \times s = [A] \times kg \times m^2 \Rightarrow [A] = \frac{m^3 \times s}{kg \times m^2} = \frac{m.s}{kg}$$

توجه کنید برای مثال اگر به جای یکای زمان (s) دقیقه (min)

$$\text{قرار می‌دادیم یکای به دست آمده } \left(\frac{m \cdot min}{kg} \right) \text{ دیگر بر حسب نبود.}$$

(صفحه‌ی ۱۳ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

-۱۴۸

$$\begin{aligned} \frac{m}{s} &= \frac{۳۴ \times ۱.۰^۳ \text{ mm}}{۱.۰ \mu\text{s}} = ۳۴ \times ۱.۰^{-۳} \frac{\text{mm}}{\mu\text{s}} \\ &= ۳ / ۴ \times ۱.۰^{-۱} \frac{\text{mm}}{\mu\text{s}} \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

-۱۴۲

$$\begin{aligned} 1 &= ۵ \times ۱.۰^{-۴} \text{ m} \Rightarrow 1 = ۵ \times ۱.۰^{-۴} \times ۱.0 \text{ m} \\ &\Rightarrow 1 = ۵ \times ۱.۰^{-۴} \text{ m} = ۵ \cdot \text{nm} \\ \text{m} &= ۲ / ۵ \times ۱.۰^{-۶} \text{ kg} = ۲ / ۵ \times ۱.۰^{-۳} \text{ g} = ۲ / ۵ \text{ mg} \\ P &= ۳ \times ۱.۰^6 \text{ W} = ۳ \text{ MW} \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

-۱۴۳

برای مقایسه‌ی چند طول، باید آن‌ها دارای واحد یکسانی باشند، بنابراین ابتدا عدد هر یک از گزینه‌ها را بر حسب متر به دست می‌آوریم:
 $1: \text{گزینه‌ی } ۱.۰^{-۷} \text{ Gm} = ۱.۰^{-۷} \times ۱.۰^9 \text{ m} = ۱.۰^2 \text{ m}$
 $2: \text{گزینه‌ی } ۱.۰^{10} \text{ nm} = ۱.۰^{10} \times ۱.۰^{-۹} \text{ m} = ۱.۰^1 \text{ m}$
 $3: \text{گزینه‌ی } ۱.۰^{-10} \text{ Tm} = ۱.۰^{-1} \times ۱.۰^1 \text{ m} = ۱.۰^2 \text{ m}$
 $4: \text{گزینه‌ی } ۱.۰^9 \text{ }\mu\text{m} = ۱.۰^9 \times ۱.۰^{-6} \text{ m} = ۱.۰^3 \text{ m}$

بنابراین طولی که گزینه‌ی (۴) نشان می‌دهد از بقیه بزرگ‌تر است.

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

-۱۴۴

با توجه به گزینه‌ها، ابتدا هر یک از عبارت‌های داده شده را بر حسب میلی‌متر مربع به دست می‌آوریم:

$$\begin{aligned} \frac{1\mu\text{m}}{1 \cdot 10^{-6} \text{ m}} &= 1 \quad , \quad \frac{1\text{mm}}{1 \cdot 10^{-3} \text{ m}} = 1 \\ \frac{1\text{cm}}{1 \cdot 10^{-2} \text{ m}} &= 1 \quad , \quad \frac{1\text{dm}}{1 \cdot 10^{-1} \text{ m}} = 1 \\ 3 \times 1.0^6 \mu\text{m}^2 &= 3 \times 1.0^6 \mu\text{m}^2 \times \left(\frac{1 \cdot 10^{-6} \text{ m}}{1\mu\text{m}} \times \frac{1 \cdot 10^{-3} \text{ mm}}{1\text{m}} \right)^2 \\ &= 3 \times 1.0^6 \mu\text{m}^2 \times (1 \cdot 10^{-3} \frac{\text{mm}}{\mu\text{m}})^2 \\ &= 3 \times 1.0^6 \mu\text{m}^2 \times 1 \cdot 10^{-6} \frac{\text{mm}^2}{\mu\text{m}^2} = 3 \text{ mm}^2 \\ 4 \text{ cm}^2 &= 4 \text{ cm}^2 \times \left(\frac{1 \cdot 10^{-2} \text{ m}}{1\text{cm}} \times \frac{1 \cdot 10^{-3} \text{ mm}}{1\text{m}} \right)^2 \\ &= 4 \text{ cm}^2 \times 1 \cdot 10^{-2} \frac{\text{mm}^2}{\text{cm}^2} = 4 \times 1 \cdot 10^{-2} \text{ mm}^2 = 4 \cdot 0 \text{ mm}^2 \\ 4 \times 1.0^{-3} \text{ dm}^2 &= 4 \times 1.0^{-3} \text{ dm}^2 \times \left(\frac{1 \cdot 10^{-1} \text{ m}}{1\text{dm}} \times \frac{1 \cdot 10^{-3} \text{ mm}}{1\text{m}} \right)^2 \\ &= 4 \times 1.0^{-3} \text{ dm}^2 \times 1 \cdot 10^{-4} \frac{\text{mm}^2}{\text{dm}^2} \\ &= 4 \times 1.0^{-3} \times 1 \cdot 10^{-4} \text{ mm}^2 = 4 \cdot 0 \text{ mm}^2 \end{aligned}$$

به این ترتیب حاصل عبارت فوق برابر است با:

$$3 + 4 \cdot 0 + 4 \cdot 0 = 443 \text{ mm}^2$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

$$\begin{aligned} \text{«} [W.s] &= kg \frac{m^2}{s^3} \times s = kg \frac{m^2}{s^2} = [J] \\ \text{«} [N.m] &= kg \frac{m}{s^2} \times m = kg \frac{m^2}{s^2} = [J] \\ \text{«} [Pa.m^3] &= \frac{kg}{m.s^2} \times m^3 = kg \frac{m^2}{s^2} = [J] \\ \text{«} [N.\frac{m}{s}] &= kg \frac{m}{s^2} \times \frac{m}{s} = kg \frac{m^2}{s^3} = [W] \end{aligned}$$

پس گزینه‌ی «۴»، معادل واحد ژول نمی‌باشد.
(صفحه‌های ۷ تا ۱۳ کتاب درسی)

$$\begin{aligned} \text{«} \text{مرتفع اسرالله} \text{»} & \\ \text{فاصله‌ی استوا تا قطب شمال} &= 1m = 1.0dm \\ 1.0 \times 1.0 &= 1.0 \times 1.0 \times 1.0 = 1.0 dm \\ \text{فاصله‌ی قطب شمال تا قطب جنوب} &= 2 \times 1.0 dm \\ \text{(صفحه‌های ۷ تا ۱۳ کتاب درسی)} & \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{«} \text{عزیز الله علی اصغری} \text{»} & \\ \text{ابتدا به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:} & \\ \frac{1mA}{10^{-3}A} &= 1, \quad \frac{1A}{10^6\mu A} = 1 \quad \text{گزینه‌ی «۱»} \\ 1300mA \times \frac{10^{-3}A}{1mA} \times \frac{10^6\mu A}{1A} &= 1300 \times 10^{-3} \times 10^6 \mu A \\ = 1300 \times 10^3 \mu A &= 130 \times 10^5 \mu A \quad \text{گزینه‌ی «۲»} \\ \frac{1Gm}{10^9m} &= 1, \quad \frac{1m}{10^9nm} = 1 \quad \text{گزینه‌ی «۳»} \\ .10^{-21}Gm^2 \times (\frac{10^{-9}m}{1Gm} \times \frac{10^{-9}nm}{1m})^2 & \\ = .10^{-21} \times 10^{-36} nm^2 &= .10^{-15} nm^2 \\ = .10^{-14} \times 10^{11} nm^2 &= 9000 \times 10^{11} nm^2 \quad \text{گزینه‌ی «۴»} \\ \frac{1MW}{10^6W} &= 1, \quad \frac{10^{-1}daW}{1W} = 1 \\ .10^{-3}MW \times \frac{10^{-6}W}{1MW} \times \frac{10^{-1}daW}{1W} & \\ = .10^{-3} \times 10^{-6} \times 10^{-1} daW &= .10^{-3} \times 10^{-5} = 3.0 daW \\ \frac{1hm}{10^2m} &= 1, \quad \frac{1m}{1dm} = 1 \quad \text{گزینه‌ی «۵»} \\ .10^{-17}hm^3 \times (\frac{10^{-2}m}{1hm} \times \frac{1dm}{1m})^3 &= .10^{-17} \times 10^9 dm^3 \\ = .10^{-17} \times 10^{-4} \times 10^5 dm^3 &= 170 \times 10^5 dm^3 \quad \text{گزینه‌ی «۶»} \end{aligned}$$

- ۱۴۹
- گزینه‌ی ۱: عددی که ولت سنج نشان داده دارای چهار رقم بامتنا است
صفر سمت راست به حساب نمی‌آید).
- گزینه‌ی ۲: خطای در نظر گرفته شده در گزینه اشتباه می‌باشد.
- گزینه‌ی ۳: خطای اندازه‌گیری در وسائل دیجیتال یک واحد از آخرين رقمی که اندازه می‌گیرد که در اینجا $1001V$ یا $1mV$ می‌باشد.
- در این گزینه خطای وسیله اشتباه است. البته عدد اندازه بر حسب صدم است و عدد خطای بر حسب هزارم که این هم صحیح نیست.
بنابراین گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

(صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸ کتاب درسی)

- ۱۵۰
- با توجه به این که دقت اندازه‌گیری در دستگاه‌های مدرج برابر کمینه‌ی درجه‌بندی آن دستگاه بوده و خطای اندازه‌گیری نیز برابر $\frac{1}{2}$ کمترین تقسیم‌بندی مقیاس آن دستگاه است، داریم:
- A:** دقت اندازه‌گیری $= 1cm$
- B:** دقت اندازه‌گیری $= 1mm = .1cm$
- C:** $= .1dm = .1 \times 10^{-1} \times 10^2 cm = 1cm$
- D:** $= .1m = .1 \times 10^2 cm = 1cm$

بنابراین تنها دقت اندازه‌گیری دستگاه مدرج **B** متفاوت است.
(توجه داشته باشید به عنوان مثال برای وسیله‌ی **A**، می‌توان گفت این گزارش شامل ۲ عدد بامعنایست که عدد ۴ ارزش مکانی دهم سانتی‌متر را دارد، غیرقطعی است. از این موضوع می‌توان نتیجه گرفت که وسیله‌ی اندازه‌گیری **A** به سانتی‌متر مدرج شده است هم‌چنین از روی خطای این وسیله $(.1 \times 1cm = .1m)$ نیز می‌توان به این نتیجه رسید.)

(صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸ کتاب درسی)

فیزیک (۱) - تجربی - موازی

- ۱۵۱
- «ممید زرین کفش»
یکاهای اصلی شامل متر، کیلوگرم، ثانیه، کلوین، مول، آمپر و کندلا می‌باشند، بنابراین یکاهای نیوتون، پاسکال، ژول و وات از یکاهای فرعی می‌باشند.

(صفحه‌های ۷ تا ۱۰ کتاب درسی)

- ۱۵۲
- «عزیز الله علی اصغری»
واحدهای فرعی یکاهای نیوتون و ژول و وات و پاسکال به فرم زیر می‌باشد:
- $$[N] = kg \frac{m}{s^2}, \quad [J] = kg \frac{m^2}{s^2}$$
- $$[W] = kg \frac{m^2}{s^3}, \quad [Pa] = \frac{kg}{m.s^2}$$

حال به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

«غلامرضا مصیب»

-۱۵۷

در جمع یا تفیق دو کمیت، حتماً باید دو کمیت هم جنس باشند. (cm^3)
یکای حجم و (cm) یکای طول است. توجه کنید که در گزینه‌ی «۳»
اتمسفر (atm) و پاسکال (Pa) هر دو واحد فشار هستند و با تبدیل یکای
یکی از آن‌ها به دیگری، می‌توان محاسبه را انجام داد.
(صفحه‌های ۷ تا ۱۰ کتاب درسی)

«مسطفی یوسفی»

-۱۵۸

$$\frac{1\text{ftm}}{5\text{ft}} = 1, \quad \frac{1\text{m}}{3\text{ft}} = 1, \quad \frac{1\text{min}}{6\text{s}} = 1$$

$$\frac{36}{\text{min}} = 36 \times \frac{\text{ftm}}{\text{min}} \times \frac{1\text{min}}{6\text{s}} \times \frac{6\text{ft}}{1\text{ftm}} \times \frac{1\text{m}}{3\text{ft}}$$

$$= \frac{36 \times 6 \text{ m}}{3 \times 60 \text{ s}} = 1/2 \text{ m}$$

(صفحه‌های ۱ تا ۱۰ کتاب درسی)

«آرش قاسمی»

-۱۵۹

مسافت طی شده برابر مجموع حرکت به سمت شمال و شرق می‌باشد،
داریم:

$$\frac{1\text{km}}{1.3\text{ m}} = 1, \quad \frac{1\text{Mm}}{1.6\text{ m}} = 1, \quad \frac{1\text{-}9\text{ Gm}}{1\text{m}} = 1$$

$$5\text{ km} \times \frac{1.3\text{ m}}{1\text{ km}} = 5\text{ km} \times 1.3 \text{ m} = 5 \times 1.3 \text{ m}$$

$$12\text{ Mm} \times \frac{1.6\text{ m}}{1\text{ Mm}} = 12\text{ Mm} \times 1.6 \text{ m} = 12 \times 1.6 \text{ m}$$

$$5 \times 1.3 \text{ m} + 12 \times 1.6 \text{ m} = \text{کل مسافت طی شده}$$

$$= 5 \times 1.3 \text{ m} + 12 \times 1.6 \text{ m} = 120.5 \times 1.3 \text{ m}$$

حال این مسافت را بر حسب Gm می‌یابیم:

$$120.5 \times 1.3 \text{ m} \times \frac{1\text{-}9\text{ Gm}}{1\text{m}} = 120.5 \times 1.3 \times 1\text{-}9 \text{ Gm}$$

$$= 120.5 \times 1\text{-}6 \text{ Gm} = 120.5 \times 1\text{-}4 \times 1\text{-}2 \text{ Gm}$$

$$= 1/20.5 \times 1\text{-}2 \text{ Gm} \approx 1/2 \times 1\text{-}2 \text{ Gm}$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

«سعید منبری»

-۱۵۵

ابتدا طول اضلاع مثلث را بر حسب میلی‌متر به دست می‌آوریم:

$$\frac{1\text{dm}}{1.1\text{ m}} = 1, \quad \frac{1\text{m}}{1.3\text{ mm}} = 1, \quad \frac{1\mu\text{m}}{1.6\text{ m}} = 1$$

$$\overline{BC} = 5\text{ mm}$$

$$\begin{aligned} \overline{AC} &= .12\text{ dm} \times \frac{1.1\text{ m}}{1\text{dm}} \times \frac{1.3\text{ mm}}{1\text{m}} \\ &= .12 \times 1.1 \times 1.3 = 12\text{ mm} \end{aligned}$$

طبق رابطه‌ی فیثاغورس داریم:

$$\overline{AB}^2 = \overline{BC}^2 + \overline{AC}^2 = 5^2 + 12^2$$

$$\Rightarrow \overline{AB} = 13\text{ mm} = 13\text{ mm} \times \frac{1.6\text{ m}}{1\text{mm}} = 13 \times 1.6 \text{ m}$$

برای یافتن پاسخ صحیح گزینه‌ی «۳» را بررسی می‌کنیم:

$$13 \times 1.6 \mu\text{m} = 13 \times 1.6 \mu\text{m} \times \frac{1.6\text{ m}}{1\mu\text{m}} = 13 \times 1.6 \text{ m}$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

«عزیزان‌الله علی اصغری»

-۱۵۶

ابتدا عبارت مورد نظر را بر حسب واحد SI ساده می‌کنیم:

$$\frac{1\mu\text{m}}{1.6\text{ m}} = 1, \quad \frac{1\text{Mm}}{1.6\text{ m}} = 1, \quad \frac{1\text{-}9\text{ Ts}}{1.12\text{ s}} = 1$$

$$\begin{aligned} 1/435 \times 1.6 \mu\text{m} \times \frac{1.6\text{ m}}{1\mu\text{m}} &= 1/435 \times 1.6 \times 1.6 \text{ m} \\ &= 1/435 \times 1.6 \text{ m} = 143/5 \text{ m} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} .635 \times 1.6 \text{ Mm} \times \frac{1.6\text{ m}}{1\text{Mm}} &= .635 \times 1.6 \times 1.6 \text{ m} \\ &= .635 \times 1.6 \text{ m} = 63/5 \text{ m} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} .9 \times 1.6^{-21} \text{ Ts}^2 \times \left(\frac{1.12\text{ s}}{1\text{Ts}}\right)^2 &= .9 \times 1.6^{-21} \times 1.24 \text{ s}^2 \\ &= .9 \times 1.6 \text{ s}^2 = 9 \cdot 1.6 \text{ s}^2 \end{aligned}$$

حال حاصل عبارت را می‌یابیم:

$$\frac{1/435 \times 1.6 \mu\text{m} + .635 \times 1.6 \text{ Mm}}{.9 \times 1.6^{-21} \text{ Ts}^2}$$

$$= \frac{143/5 \text{ m} + 63/5 \text{ m}}{9 \cdot 1.6^{-21} \text{ s}^2} = \frac{20.7 \text{ m}}{9 \cdot 1.6^{-21} \text{ s}^2} = 2/3 \text{ s}^2$$

که یکای $\frac{\text{m}}{\text{s}^2}$ بیان‌گر یکای کمیت شتاب متوسط می‌باشد.

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

$$18 \times 10^{-9} \text{ m} > . / 780 \times 10^{-9} \text{ m}$$

بنابراین گزینه‌ی ۲ نادرست است.

$$250 \cdot 0 \text{ mm} = 2 / 500 \text{ m}$$

گزینه‌ی ۳:

$$38 \cdot 0 \text{ dm} = 38 \times 10^{-1} \text{ m} = 38 / 0 \cdot \text{m}$$

$$2 / 500 \text{ m} < 38 / 0 \cdot \text{m}$$

بنابراین گزینه‌ی ۳ صحیح می‌باشد.

$$5 / 12 \text{ cm} = 5 / 12 \times 10^{-2} \text{ m}$$

$$. / 16 \times 10^{-4} \times 10^3 \text{ m} = 1 / 16 \times 10^{-4} \text{ m}$$

$$5 / 12 \times 10^{-2} \text{ m} > 1 / 16 \times 10^{-2} \text{ m}$$

بنابراین گزینه‌ی ۴ نادرست است.

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳) کتاب (درسی)

«کتاب آبی»

-۱۶۲

نام یکای انرژی جنبشی در **SI** ژول است و یکای آن بر حسب یکاهای

$$\frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^2}$$

اصلی، به صورت بیان می‌شود.

(صفحه‌ی ۷ کتاب (درسی))

«کتاب آبی»

-۱۶۴

$$\frac{1 \text{ kg}}{10^3 \text{ g}} = 1, \quad \frac{1 \text{ g}}{10^{12} \text{ pg}} = 1$$

$$3344 \times 10^{-30} \text{ kg} = 10^3 \text{ g} = 3344 \times 10^{-27} \text{ g}$$

$$= 3 / 344 \times 10^{-24} \text{ g}$$

$$1 \text{ g} = 10^{12} \text{ pg}$$

$$= 3 / 344 \times 10^{-24} \times 10^{12} \text{ pg}$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳) کتاب (درسی)

«کتاب آبی»

-۱۶۵

برای بدست آوردن یکای **SI** باید تک نک یکاهای به **SI** تبدیل شود:

$$\frac{1 \text{ Mg}}{10^6 \text{ g}} = 1, \quad \frac{1 \text{ kg}}{10^3 \text{ g}} = 1, \quad \frac{1 \text{ dm}}{10^{-1} \text{ m}} = 1, \quad \frac{1 \mu\text{s}}{10^{-6} \text{ s}} = 1$$

$$4 / 5 \times 10^{-5} \times \frac{1 \times 10^3 \text{ kg} \times (0 / 1 \text{ m})^2}{(10^{-6})^2 \text{ s}^2}$$

$$= 4 / 5 \times 10^{-5} \times 10^3 \times 10^{-2} \times \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{10^{-12} \text{ s}^2}$$

$$= 4 / 5 \times 10^{-8} \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^2} = 4 / 5 \times 10^{-8} \text{ J}$$

(صفحه‌های ۷ تا ۱۳) کتاب (درسی)

«غلامرضا مهی»

-۱۶۰

ابتدا طول ابعاد مکعب مستطیل را به واحد **m** تبدیل می‌کنیم:

$$\frac{1 \text{ cm}}{10^{-2} \text{ m}} = 1, \quad \frac{1 \mu\text{m}}{10^{-6} \text{ m}} = 1$$

$$\frac{1 \text{ dm}}{10^{-1} \text{ m}} = 1, \quad \frac{1 \text{ m}^3}{10^3 \text{ lit}} = 1$$

$$5 \text{ cm} \times \frac{10^{-2} \text{ m}}{1 \text{ cm}} = 5 \times 10^{-2} \text{ m}$$

$$1.6 \mu\text{m} \times \frac{10^{-6} \text{ m}}{1 \mu\text{m}} = 1.6 \times 10^{-6} \text{ m} = 1 \text{ m}$$

$$3 \text{ dm} \times \frac{10^{-1} \text{ m}}{1 \text{ dm}} = 3 \times 10^{-1} \text{ m}$$

$$(5 \times 10^{-2} \times 1 \times 10^3 \times 10^{-1}) \text{ m}^3 = 15 \times 10^{-3} \text{ m}^3$$

$$= 15 \times 10^{-3} \text{ m}^3$$

$$15 \times 10^{-3} \text{ m}^3 \times \frac{10^3 \text{ lit}}{1 \text{ m}^3} = 15 \text{ lit}$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳) کتاب (درسی)

«کتاب آبی»

-۱۶۱

كمیت‌های زمان، طول، جرم، دما، جریان الکتریکی، مقدار ماده و شدت روشنایی توسط دستگاه بین‌المللی تعریف شده‌اند و کمیت‌های اصلی هستند. سایر کمیت‌های فیزیکی که از روی کمیت‌های اصلی به دست می‌آیند. کمیت‌های فرعی نامیده می‌شوند. بنابراین گزینه‌ی (۳) صحیح می‌باشد.

(صفحه‌های ۷ تا ۱۰) کتاب (درسی)

«کتاب آبی»

-۱۶۲

برای مقایسه نتیجه اندازه‌گیری‌ها ابتدا باید آن‌ها را با یکای یکسان محاسبه کرد و سپس با یکدیگر مقایسه کرد.

$$1 / 2 \times 10^{-4} \text{ m}$$

گزینه‌ی ۱:

$$3 / 5 \mu\text{m} = 3 / 5 \times 10^{-6} \text{ m} = 0.6 \times 10^{-6} \text{ m}$$

$$1 / 2 \times 10^{-4} \text{ m} > 0.6 \times 10^{-6} \text{ m}$$

بنابراین گزینه‌ی ۱ نادرست است.

$$1 / 8 \times 10^{-9} \text{ m} = 1.25 \times 10^{-9} \text{ m}$$

گزینه‌ی ۲:

$$78 \times 10^{-12} \text{ m} = 7.8 \times 10^{-12} \text{ m}$$

«کتاب آبی»

-۱۶۸

در بحث تطابق و سازگاری یکاها باید به این نکته توجه کنید که دو طرف روابط فیزیکی یکای یکسانی داشته باشد، همچنین برای داشتن یکای SI برای کمیت فرعی A باید تمام یکاها در رابطه بر حسب قرار داده شود. پس:

$$[\text{مساحت}] = [A] \times [\text{زمان}] \times [\text{حجم}]$$

$$\Rightarrow m^3 \times s = [A] \times kg \times m^2 \Rightarrow [A] = \frac{m^3 \times s}{kg \times m^2} = \frac{m \cdot s}{kg}$$

توجه کنید برای مثال اگر به جای یکای SI زمان ثانیه (s) دقیقه (min)

$$\text{قرار می‌دادیم یکای بدست آمده } \left(\frac{m \cdot \text{min}}{kg} \right) \text{ دیگر بر حسب SI نیو.}$$

(صفحه‌های ۱۳۱ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

-۱۶۹

دقت کنید که ۱۴ ثانیه مربوط به زمان رفت و برگشت عالم فراصوتی است و بنابراین زمان رفت و یا برگشت به تنها یک برابر با ۷ ثانیه خواهد

بود. هنگامی که گفته می‌شود سرعت صوت در آب برابر با $\frac{1450}{s}$ است، یعنی در هر ثانیه صوت مسافت $1450 \cdot m$ را طی می‌کند، بنابراین داریم:

زمان (s)	مسافت (m)
۱	۱۴۵۰
۷	d

$$\Rightarrow d = \frac{7 \times 1450}{1} \Rightarrow d = 10150 \cdot m$$

$$\frac{1 \text{ km}}{10^3 \text{ m}} \rightarrow d = 10.15 \text{ km}$$

(صفحه‌های ۷۸۱ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

-۱۷۰

$$382 \times 10^3 \text{ km} = 382 \times 10^6 \text{ m} = 3.82 \times 10^8 \text{ m}$$

$$0.0529 \text{ nm} = 0.0529 \times 10^{-9} \text{ m}$$

$$= 5/29 \times 10^{-2} \times 10^{-9} \text{ m} = 5/29 \times 10^{-11} \text{ m}$$

$$199 \times 10^{25} \text{ ton} = 199 \times 10^{25} \times 10^3 \text{ kg}$$

$$= 199 \times 10^{28} \text{ kg} = 1/99 \times 10^2 \times 10^{28} \text{ kg}$$

$$= 1/99 \times 10^3 \text{ kg}$$

$$16/7 \times 10^{-25} \text{ g} = 16/7 \times 10^{-25} \times 10^{-3} \text{ kg}$$

$$= 16/7 \times 10^{-28} \text{ kg} = 1/67 \times 10^{-27} \text{ kg}$$

بنابراین گزینه‌ی ۴ صحیح می‌باشد.

(صفحه‌های ۱۰۷۱ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

-۱۶۶

با توجه به گزینه‌ها، ابتدا هر یک از عبارت‌های داده شده را بر حسب میلی‌متر مربع به دست می‌آوریم:

$$\frac{1 \mu\text{m}}{10^{-6} \text{ m}} = 1, \quad \frac{1 \text{ mm}}{10^{-3} \text{ m}} = 1$$

$$\frac{1 \text{ cm}}{10^{-2} \text{ m}} = 1, \quad \frac{1 \text{ dm}}{10^{-1} \text{ m}} = 1$$

$$3 \times 10^6 \mu\text{m}^2 = 3 \times 10^6 \mu\text{m}^2 \times \left(\frac{10^{-6} \text{ m}}{1 \mu\text{m}} \times \frac{10^3 \text{ mm}}{1 \text{ m}} \right)^2$$

$$= 3 \times 10^6 \mu\text{m}^2 \times (10^{-3} \frac{\text{mm}}{\mu\text{m}})^2$$

$$= 3 \times 10^6 \mu\text{m}^2 \times 10^{-6} \frac{\text{mm}^2}{\mu\text{m}^2} = 3 \text{ mm}^2$$

$$4 \text{ cm}^2 = 4 \text{ cm}^2 \times \left(\frac{10^{-2} \text{ m}}{1 \text{ cm}} \times \frac{10^3 \text{ mm}}{1 \text{ m}} \right)^2$$

$$= 4 \text{ cm}^2 \times 10^{-2} \frac{\text{mm}^2}{\text{cm}^2} = 4 \times 10^{-2} \text{ mm}^2 = 40 \cdot \text{mm}^2$$

$$4 \times 10^{-3} \text{ dm}^2 = 4 \times 10^{-3} \text{ dm}^2 \times \left(\frac{10^{-1} \text{ m}}{1 \text{ dm}} \times \frac{10^3 \text{ mm}}{1 \text{ m}} \right)^2$$

$$= 4 \times 10^{-3} \text{ dm}^2 \times 10^{-4} \frac{\text{mm}^2}{\text{dm}^2}$$

$$= 4 \times 10^{-3} \times 10^4 \text{ mm}^2 = 4 \cdot \text{mm}^2$$

به این ترتیب حاصل عبارت برابر است با:

$$3 + 400 + 40 = 443 \text{ mm}^2$$

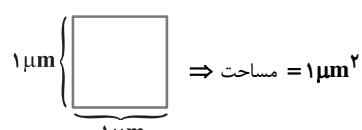
(صفحه‌های ۱۰۷۱ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

-۱۶۷

یک میکرومتر مربع، مساحت مربعی به ضلع یک میکرومتر است.

$$1 \mu\text{m}^2 = 1 \mu\text{m} \times 1 \mu\text{m} = 10^{-6} \text{ m} \times 10^{-6} \text{ m} = 10^{-12} \text{ m}^2$$

(صفحه‌های ۱۰۷۱ کتاب درسی)

«مهمدرضا و سکری»

- ۱۷۶

سر آغاز کیهان با انفجاری مهیب (مهبانگ) همراه بوده که طی آن انرژی عظیمی آزاد شده است. در آن شرایط پس از پدید آمدن ذره‌های زیراتومی مانند الکترون، نوترون و پروتون، عنصرهای هیدروژن و هلیم پا به عرصه جهان گذاشتند. با گذشت زمان و کاهش دما، گازهای هیدروژن و هلیم تولید شده، متراکم شد و مجموعه‌های گازی به نام سحابی را ایجاد کرد.

بعد این سحابی‌ها سبب پیدایش ستاره‌ها و کهکشان‌ها شد.

درون ستاره‌ها همانند خورشید در دماهای بسیار بالا و ویژه، واکنش‌های هسته‌ای رخ می‌دهد؛ واکنش‌هایی که در آن‌ها از عنصرهای سبک‌تر، عنصرهای سنگین‌تر پدید می‌آید.

ستاره‌ها متولد می‌شوند؛ رشد می‌کنند و زمانی می‌میرند. مرگ ستاره با یک انفجار بزرگ همراه است که سبب می‌شود عنصرهای تشکیل شده در آن، در فضای پراکنده شود.

(صفحه‌ی ۴ کتاب (رسی))

«شسن رفعتی کوکنده»

- ۱۷۷

رادون، گازی بی‌رنگ، بی‌بو و بی‌مزه است.

(صفحه‌ی ۹ کتاب (رسی))

«آرشن در فخشی»

- ۱۷۸

atom ^{59}Fe یک رادیوازوتسوب (ایزوتوپ ناپایدار) است که برای تصویربرداری از دستگاه گردش خون استفاده می‌شود، زیرا یون‌های آن در ساختار هموگلوبین وجود دارند.

(صفحه‌ی ۸ کتاب (رسی))

«مهمدرضا و سکری»

- ۱۷۹

تعداد الکترون دو ذره یکسان است. پس:

$$\text{Z}_x - 3 = \text{Z}_y + 2 \Rightarrow \text{Z}_x - \text{Z}_y = 5$$

تعداد نوترون‌های دو ذره یکسان است. پس:

$$\text{A}_x - \text{Z}_x = 34 - \text{Z}_y \Rightarrow \text{A}_x - 34 = \text{Z}_x - \text{Z}_y$$

$$\text{A}_x = 34 + 5 = 39$$

(صفحه‌ی ۵ کتاب (رسی))

«سوند راهی پور»

- ۱۸۰

کیمیاگری (تبديل عنصرهای دیگر به طلا) آرزوی دیرینه‌ی بشر بوده است. با پیشرفت علم شیمی و فیزیک انسان می‌تواند طلا تولید کند اما هزینه‌ی تولید آن به اندازه‌ای زیاد است که صرفه‌ی اقتصادی ندارد.

(صفحه‌ی ۸ کتاب (رسی))

شیمی (۱) - عادی

- ۱۷۱

«سال طلابی»

اولین عناصری که در خلال انفجار عظیم (مهبانگ) به وجود آمدند، عنصرهای هیدروژن و هلیم بودند. سپس با گذشت زمان و کاهش دما، گازهای هیدروژن و هلیم به وجود آمده، متراکم شده و مجموعه‌های گازی به نام سحابی را وجود آوردند.

(صفحه‌ی ۴ کتاب (رسی))

- ۱۷۲

«مهدی بیانلو»

هنگامی که گلوكز حاوی اتم پرتوزا را به بدن انسانی که دارای توده‌ی سرطانی است، تزریق می‌کنیم، هم گلوكز معمولی و هم گلوكز حاوی اتم پرتوزا در توده‌ی سلطانی جمع می‌شوند.

(صفحه‌ی ۹ کتاب (رسی))

- ۱۷۳

«مهدی بیانلو»

اگر تعداد نیمه‌عمر را با n نمایش دهیم؛ خواهیم داشت:

$$\frac{\text{مقدار اولیه}}{\text{مقدار ثانویه}} = \frac{2^n}{\frac{100}{12/5}} \Rightarrow 2^n = \frac{100}{12/5} \Rightarrow n = 3$$

۳ نیمه‌عمر باید بگذرد. از آنجایی که هر نیمه‌عمر ۲ سال است، پس باید ۶ سال بگذرد تا ۱۰۰ گرم از ماده‌ی A به $12/5$ گرم برسد.

راه حل دوم:

نیمه‌عمر اول	نیمه‌عمر دوم	نیمه‌عمر سوم	نیمه‌عمر چهارم
$100 \rightarrow$	$50 \rightarrow$	$25 \rightarrow$	$12/5 \rightarrow$

۳ نیمه‌عمر که هر نیمه‌عمر ۲ سال است. یعنی ۶ سال، باید بگذرد.

(صفحه‌ی ۶ کتاب (رسی))

- ۱۷۴

«علیرضا نیفرولبی»

ایزوتوپ ^{14}C (نه ^{13}C) خاصیت پرتوزایی دارد و با استفاده از آن سن اشیاء قدیمی و عتیقه‌ها را تخمین می‌زنند.

(صفحه‌های ۶ تا ۸ کتاب (رسی))

- ۱۷۵

«عرفان محمودی»

ترتیب چیدمان عناصر در جدول تناولی براساس عدد اتمی است نه عدد جرمی.

(صفحه‌های ۹ تا ۱۲ کتاب (رسی))

«امیرحسین معروفی»

نماد شیمیابی نوترون به صورت n° است و قدر مطلق بار الکتریکی نسبی کترون $+1$ است.

(صفحه‌ی ۱۵ کتاب درسی)

-۱۸۵

«عرفان محمودی»

از آنجایی که در اتم خنثی تعداد الکترون‌ها و پروتون‌ها برابر است، در محاسبات جای تعداد الکترون‌ها، تعداد پروتون‌ها را قرار می‌دهیم.

$$\frac{n}{p} = \frac{\lambda}{\gamma} \Rightarrow n = \frac{\lambda}{\gamma} p \quad (\text{I})$$

از طرفی:

$$n - p = 5 \xrightarrow{(\text{I})} \frac{\lambda}{\gamma} p - p = 5 \Rightarrow \frac{1}{\gamma} p = 5 \Rightarrow p = 35$$

باتوجه به جدول، عنصر موردنظر Br^{35} است و خواص شیمیابی آن با سایر عناصر هم‌گروه خود مشابه است.

(صفحه‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۵ کتاب درسی)

-۱۸۶

«حسن رهمنی کوکنده»

در این یون عدد اتمی و عدد جرمی به صورت زیر می‌باشد:

$$\begin{cases} Z = p = m - 3 \\ A = p + n = m - 3 + m + 6 = 2m + 3 \\ \Rightarrow X : \frac{2m+3}{m-3} X \end{cases}$$

ایزوتوپ‌ها در عدد اتمی یکسان و در عدد جرمی متفاوت می‌باشند، بنابراین $\frac{2m+3}{m-3} F$ ایزوتوپ‌های این عنصر می‌باشند.

تجهیز کنید که $\frac{2m+3}{m-3} C$ خود اتم X است و نمی‌تواند ایزوتوپ آن باشد.

(صفحه‌ی ۱۵ کتاب درسی)

-۱۸۱

«عرفان محمودی»

ابتدا به دست می‌آوریم که چند مول هلیوم از واکنش به دست آمده تا به کمک آن جرم کاهش یافته را محاسبه کنیم.

$$\text{? mol He} = \frac{1 \text{ mol He}}{4 \text{ g He}} = \frac{1 \text{ mol He}}{4 \times 1.0 \text{ amu}} = 0.25 \text{ mol He}$$

= جرم کاهش یافته بر حسب kg

$$\times \frac{1 \text{ kg}}{1000 \text{ g}} \times \frac{1000 \text{ g}}{1 \text{ mol He}} = 0.25 \text{ kg}$$

= $2.5 \times 10^{-7} \text{ kg}$

حال به کمک رابطه‌ی اینشتین انرژی آزاد شده در واکنش را محاسبه می‌کنیم:

$$E = mc^2 = 2.5 \times 10^{-7} \times 1.17 = 2.5 \times 10^{-7} \text{ J}$$

حالا جرم آهنی که تولید می‌شود را بر حسب تن محاسبه می‌کنیم:

جرم آهنی که می‌تواند تولید شود:

$$\text{? ton} = \frac{1 \text{ kg}}{240 \text{ J}} \times \frac{1 \text{ g}}{1.17 \text{ J}} = 2.5 \text{ ton} = \text{آهن}$$

$$\times \frac{1 \text{ ton}}{1000 \text{ kg}} = \frac{1000 \text{ kg}}{1 \text{ ton}} = 100$$

این انرژی کفاف ۱۰۰ روز کار کردن این کارگاه را می‌دهد.

(صفحه‌های ۱۴، ۱۵ و ۱۶ تا ۱۹ کتاب درسی)

-۱۸۷

«حسن رهمنی کوکنده»

موارد (ب) و (ت) درست می‌باشند.

دلیل نادرستی سایر موارد:

(آ) نماد الکترون، پروتون و نوترون به ترتیب e° , p° و n° است.

(ب) علت این اختلاف جرم، مربوط به میانگین گرفتن از جرم اتمی ایزوتوپ‌های اتم لیتیم باتوجه به فراوانی آن‌ها در طبیعت می‌باشد.

(صفحه‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۵ کتاب درسی)

-۱۸۲

«حسن رهمنی کوکنده»

باتوجه به این که جرم یک اتم C^{12} برابر 12 amu می‌باشد، پس: $Mg = 24 \text{ amu}$ $O = 16 \text{ amu}$ $Ca = 40 \text{ amu}$

$$\frac{\text{Gram Molی}}{\text{CaCO}_3} = \frac{24 + 16}{40 + 12 + (3 \times 16)} = \frac{40}{100} = 0.4$$

(صفحه‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۵ کتاب درسی)

-۱۸۳

«حسن رهمنی کوکنده»

عبارت‌های (ب)، (ت) نادرست هستند.

دلیل نادرستی عبارت‌ها:

(ب): خواص شیمیابی عنصرهای یک دوره باهم تفاوت دارد.

(پ): در جدول دوره‌ای عنصرها ۷ دوره و ۱۸ گروه وجود دارد.

ت نماد شیمیابی عنصر رادون به صورت Rn است.

(صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵ کتاب درسی)

-۱۸۴

آرش (رفشی)

-۱۹۲

atom Fe^{59} یک رادیوایزوتوب (ایزوتوپ ناپایدار) است که برای تصویربرداری از دستگاه گردش خون استفاده می‌شود، زیرا یون‌های آن در ساختار هموگلوبین وجود دارند.

(صفحه‌ی ۸ کتاب درسی)

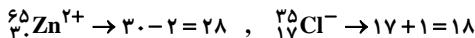
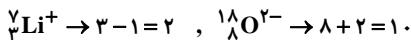
مقدمه‌وار مفسنی

-۱۹۳

تعداد نوترон‌های ستون یک برابر است با:

و تعداد الکترون‌های ستون دو برابر است با:

و نسبت مورد نظر در هر ردیف برابر است با:

$$\text{A} = 1, \quad \text{B} = \frac{6}{10}, \quad \text{C} = \frac{12}{28}, \quad \text{D} = \frac{10}{18}$$

 $\Rightarrow \text{A} > \text{B} > \text{D} > \text{C}$

(صفحه‌ی ۵ کتاب درسی)

سام طلابی

-۱۹۴

اولین عناصری که در خلال انفجار عظیم (مهبانگ) به وجود آمدند، عنصرهای هیدروژن و هلیم بودند. سپس با گذشت زمان و کاهش دما، گازهای هیدروژن و هلیم به وجود آمده، متراکم شده و مجموعه‌های گازی به نام سحابی را به وجود آورند.

(صفحه‌ی ۴ کتاب درسی)

سقند راهی پور

-۱۹۵

$$E(J) = m(\text{kg})c^2 \left(\frac{\text{m}}{\text{s}} \right)^2$$

$$= 0.034 \times 10^{-3} \times (3 \times 10^8)^2 = 3 / 0.6 \times 10^{11} \text{ J}$$

جرم بخ ذوب شده (kg)

$$\frac{\text{بخ ذوب شده}}{\text{بخ ذوب شده}} \times \frac{1\text{kg}}{340\text{J}} \times \frac{1\text{g}}{0.6 \times 10^{11}\text{J}} \times \frac{1\text{g}}{1000\text{g}}$$

$$= 9 \times 10^{-5} \text{ kg}$$

(صفحه‌های ۴ و ۵ کتاب درسی)

عرفان محمودی

-۱۸۸

باتوجه به جدولی که وزن دقیق پروتون و نوترон داده شده است، وزن این دو ذره باهم برابر نیست ولی نزدیک بهم است.

(صفحه‌های ۱۵، ۱۷ و ۱۸ کتاب درسی)

مهدی پیانلو

-۱۸۹

$$\text{?atom H} = 0.034 \text{ mg H}_2\text{S} \times \frac{1\text{g H}_2\text{S}}{1000\text{mg H}_2\text{S}} \times \frac{1\text{mol H}_2\text{S}}{34\text{g H}_2\text{S}}$$

$$\times \frac{2\text{mol H}}{1\text{mol H}_2\text{S}} \times \frac{6/0.2 \times 1.23 \text{ atom H}}{1\text{mol H}}$$

$$= 1/20.4 \times 1.18 \text{ atom H} = 1/20.4 \times 1.1 \text{ atom H}$$

$$\Rightarrow n = 18$$

(صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹ کتاب درسی)

اشنان پارسیانزاده

-۱۹۰

$$\begin{cases} e:1 \\ p:1 \\ n:0 \end{cases}$$

$$\begin{cases} e:1 \\ p:1 \\ n:1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} e:1 \\ p:1 \\ n:2 \end{cases}$$

$$\frac{\frac{\text{ذرات بنیادی}}{^1\text{H}}}{\frac{\text{ذرات بنیادی}}{^3\text{H}}} = \frac{\frac{3}{4}}{\frac{2}{4}} = \frac{3}{4}$$

$$\frac{\text{ذرات بنیادی باردار}}{\text{ذرات بنیادی باردار}} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}$$

(صفحه‌ی ۵ کتاب درسی)

شیمی (۱) - موازی

-۱۹۱

مهدی پیانلو

هرچه نیم عمر یک ماده کمتر باشد، ذرات تشکیل‌دهنده‌ی آن ناپایدارتر هستند.

(صفحه‌های ۴ و ۶ کتاب درسی)

«محمد رضا و سکری»

-۲۰۰

سر آغاز کیهان با انفجاری مهیب (مهبانگ) همراه بوده که طی آن انرژی عظیمی از ازاد شده است. در آن شرایط پس از پدید آمدن ذره‌های زیراتومی مانند الکترون، نوترون و پروتون، عنصرهای هیدروژن و هلیم پا به عرصه جهان گذاشتند. با گذشت زمان و کاهش دما، گازهای هیدروژن و هلیم تولید شده، متراکم شد و مجموعه‌های گازی به نام سحابی را ایجاد کرد.

بعد این سحابی‌ها سبب پیدایش ستاره‌ها و کهکشان‌ها شد.

درون ستاره‌ها همانند خورشید در دماهای بسیار بالا و ویژه، واکنش‌های هسته‌ای رخ می‌دهد؛ واکنش‌هایی که در آن‌ها از عنصرهای سبکتر، عنصرهای سنگین‌تر پدید می‌آید.

ستاره‌ها متولد می‌شوند؛ رشد می‌کنند و زمانی می‌میرند. مرگ ستاره با یک انفجار بزرگ همراه است که سبب می‌شود عنصرهای تشکیل شده در آن در فضای پراکنده شود.

(صفحه‌ی ۴ کتاب (رسی))

«حسن رمتمی کوکنده»

-۲۰۱

رادون، گازی بی‌رنگ، بی‌بو و بی‌مزه است.

(صفحه‌ی ۹ کتاب (رسی))

«محمد رضا و سکری»

-۲۰۲

براساس شکل ۲ صفحه‌ی ۴ کتاب درسی، ابتدا عنصرهای سبک مانند لیتیم و کربن تشکیل شدند، سپس عناصر سنگین‌تر مانند آهن و طلا تشکیل شدند. سایر جمله‌ها صحیح هستند.

(صفحه‌ی ۴ کتاب (رسی))

«محمد رضا و سکری»

-۲۰۳

تعداد الکترون دو ذره یکسان است. پس:

$$Z_x - ۳ = Z_y + ۲ \Rightarrow Z_x - Z_y = ۵$$

تعداد نوترون‌های دو ذره یکسان است. پس:

$$A_x - Z_x = ۳۴ - Z_y \Rightarrow A_x - ۳۴ = Z_x - Z_y$$

$$A_x = ۳۴ + ۵ = ۳۹$$

(صفحه‌ی ۵ کتاب (رسی))

«مهدی بیانلو»

-۱۹۶

هنگامی که گلوکز حاوی اتم پروتوزا را به بدن انسانی که دارای توده‌ی سلطانی است، تزریق می‌کنیم، هم گلوکز معمولی و هم گلوکز حاوی اتم پروتوزا در توده‌ی سلطانی جمع می‌شوند.

(صفحه‌ی ۹ کتاب (رسی))

«عرفان محمودی»

-۱۹۷

گزینه‌ی «۱»: ایزوتوپ‌ها خواص شیمیایی یکسان و خواص فیزیکی وابسته به جرم متفاوتی دارند.

گزینه‌ی «۲»: اتم H^1 که دارای ۱ پروتون و فاقد نوترون است را می‌توان به عنوان مثال نقض این گزینه بیان کرد.

گزینه‌ی «۳»: اغلب هسته‌هایی که نسبت شمار نوترون‌ها به پروتون‌های آن‌ها، برابر یا بیشتر از $1/5$ باشد، ناپایدارند و با گذشت زمان متلاشی می‌شوند.

(صفحه‌های ۵ و ۶ کتاب (رسی))

«مهدی بیانلو»

-۱۹۸

اگر تعداد نیم عمر را با n نمایش دهیم؛ خواهیم داشت:

$$\frac{\text{مقدار اولیه}}{\text{مقدار ثانویه}} = \frac{2^n}{\frac{100}{12/5}} = 2^n \Rightarrow n = ۳$$

۳ نیم عمر باید بگذرد. از آن جایی که هر نیم عمر ۲ سال است، پس باید ۶ سال بگذرد تا 100 گرم از ماده‌ی A به $12/5$ گرم برسد.

راه حل دوم:

$$\frac{\text{نیم عمر سوم}}{\text{نیم عمر دوم}} = \frac{25}{50} \Rightarrow \frac{\text{نیم عمر اول}}{\text{نیم عمر سوم}} = \frac{12/5}{25} \Rightarrow 100$$

۳ نیم عمر که هر نیم عمر ۲ سال است. یعنی ۶ سال، باید بگذرد.

(صفحه‌ی ۶ کتاب (رسی))

«علیرضا نهفروبلی»

-۱۹۹

ایزوتوپ ^{14}C (نه ^{13}C) خاصیت پروتوزایی دارد و با استفاده از آن سن اشیای قدیمی و عتیقه‌ها را تخمین می‌زنند.

(صفحه‌های ۶ تا ۸ کتاب (رسی))

«محمد پواد مهندسی»

-۲۰۸

همه‌ی موارد صحیح هستند

رادیو ایزوتوب غیر ساختگی هیدروژن، ${}^3\text{H}$ است که دو نوترون دارد و تعداد آن‌ها با تعداد پروتون‌های He_2 برابر است.

(صفحه‌های ۳ و ۴ کتاب درسی)

«سسن رفته‌کننده»

-۲۰۹

در این یون عدد اتمی و عدد جرمی به صورت زیر می‌باشد:

$$\begin{cases} Z = p = m - 3 \\ A = p + n = m - 3 + m + 6 = 2m + 3 \\ \Rightarrow X: \frac{2m+3}{m-3} X \end{cases}$$

ایزوتوب‌ها در عدد اتمی یکسان و در عدد جرمی متفاوت می‌باشند.

بنابراین $\frac{2m+6}{m-3} F$ و $\frac{2m}{m-3} D$ ایزوتوب‌های این عنصر می‌باشند.

توجه کنید که $\frac{2m+3}{m-3} C$ خود اتم X است و نمی‌تواند ایزوتوب آن باشد.

(صفحه‌ی ۵ کتاب درسی)

«اشکان پارسیان‌زاده»

-۲۱۰

$$\left\{ \begin{array}{l} e:1 \\ p:1 \\ n:0 \end{array} \right. \quad {}^1\text{H}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} e:1 \\ p:1 \\ n:1 \end{array} \right. \quad {}_1^1\text{H}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} e:1 \\ p:1 \\ n:2 \end{array} \right. \quad {}^3\text{H}$$

$$\frac{\frac{3}{2}}{\frac{1}{2}} = \frac{3}{2} = \frac{3}{4}$$

(صفحه‌ی ۵ کتاب درسی)

«محمد رضا و سکری»

-۲۰۴

مورد (آ): نادرست است، زیرا کربن و گوگرد که در سیاره‌ی مشتری هستند، جزء عناصر جامد جدول تناوبی می‌باشند.

مورد (ب): نادرست است، زیرا هیدروژن و آهن به ترتیب فراوان‌ترین عناصر سازنده‌ی مشتری و زمین هستند.

مورد (پ): نادرست است، زیرا هیدروژن، هلیوم و کربن به ترتیب بیشترین عناصر سازنده‌ی مشتری می‌باشد.

مورد (ت): نادرست است. بعد از آهن، منیزیم دومین فلز سازنده‌ی کره‌ی زمین می‌باشد.

مورد (ث): درست است زیرا H و He که سبک‌ترین نافلزات جدول تناوبی هستند، عمدۀی عناصر سازنده‌ی سیاره‌ی مشتری را شامل می‌شوند.

(صفحه‌ی ۳ کتاب درسی)

-۲۰۵

کیمیاگری (تبديل عنصرهای دیگر به طلا) آرزوی دیرینه‌ی بشر بوده است. با پیشرفت علم شیمی و فیزیک انسان می‌تواند طلا تولید کند اما هزینه‌ی تولید آن به اندازه‌ای زیاد است که صرفه‌ی اقتصادی ندارد.

(صفحه‌ی ۱ کتاب درسی)

-۲۰۶

«امیرحسین معروفی»

کربن جزء هشت عنصر فراوان تشکیل‌دهنده‌ی زمین نیست.

(صفحه‌های ۳ و ۴ کتاب درسی)

-۲۰۷

تعداد الکترون‌های X برابر با $n - 5$ و تعداد نوترون‌های Y برابر با $n - m$ است. بنابراین

$$\frac{n - 5}{n - m} = 2 \Rightarrow n - 5 = 2n - 2m \Rightarrow 2m - n = 5$$

برای یافتن تعداد نوترون‌های ${}^{4m-1}\text{Z}$ داریم:

$$4m - 1 - 2n - 2 = 2(2m - n) - 3 = 10 - 3 = 7$$

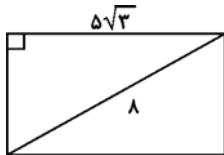
(صفحه‌ی ۵ کتاب درسی)

«علی فتح‌آبداری»

-۲۱۴

ابتدا شکل فرضی مسأله را رسم می‌کنیم. می‌دانیم قطر مستطیل، و تر مثلث قائم‌الزاویه‌ای است که روی دو ضلع مجاور ساخته می‌شود و باید از هر دو ضلع بزرگ‌تر باشد. از طرفی داریم:

$$5\sqrt{3} = \sqrt{5^2 \times 3} = \sqrt{75} > 8 \rightarrow \text{وتر} > \text{ضلع قائم}$$

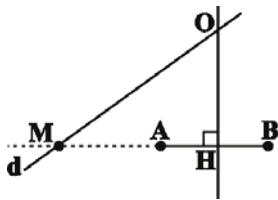
بنابراین چنین مستطیلی وجود ندارد.

(صفحه‌های ۱۶ و ۱۷ کتاب درسی)

«محمد بهیرابی»

-۲۱۵

از برخورد خط d و عمودمنصف AB نقطه‌ی O به دست می‌آید که $OA = OB$ است.

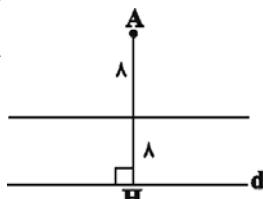

(صفحه‌های ۱۸ و ۱۹ کتاب درسی)

«هادی پلارو»

-۲۱۶

نقاطی از صفحه که از خط d به فاصله‌ی λ واحد باشند، دو خط موازی d و به فاصله‌ی λ واحد از آن و نقاطی از صفحه که از نقطه‌ی A به فاصله‌ی λ باشند، روی دایره‌ای به مرکز A و به شعاع λ قرار دارند. با توجه به شکل زیر، حالت‌های زیر را می‌توانیم داشته باشیم:

۱) صفر نقطه‌ی برخورد $\Rightarrow AH > \lambda$ ۲) یک نقطه‌ی برخورد $\Rightarrow AH = \lambda$ ۳) $0 \leq AH < \lambda$ دو نقطه‌ی برخورد

(صفحه‌های ۱۰ و ۱۷ کتاب درسی)

«هندسه (۱)»

-۲۱۱

$$\triangle OBC: \hat{O} + \frac{\hat{B}}{2} + \frac{\hat{C}}{2} = 180^\circ \Rightarrow 110^\circ + \frac{\hat{B} + \hat{C}}{2} = 180^\circ$$

$$\Rightarrow \frac{\hat{B} + \hat{C}}{2} = 70^\circ \Rightarrow \hat{B} + \hat{C} = 140^\circ$$

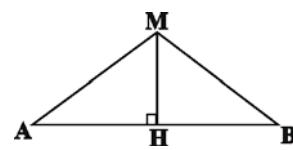
$$\triangle ABC: \hat{A} = 180^\circ - (\hat{B} + \hat{C}) = 180^\circ - 140^\circ = 40^\circ$$

(صفحه‌های ۱۰ و ۱۱ کتاب درسی)

«محمد بهیرابی»

-۲۱۲

چون M از دو سر پاره‌خط AB به یک اندازه است، پس M روی عمودمنصف پاره‌خط AB قرار دارد. یعنی $AH = 13\text{ cm}$ و $\hat{H} = 90^\circ$.

طبق رابطه‌ی فیثاغورس در مثلث AMH داریم:

$$MH^2 = MA^2 - AH^2$$

$$\Rightarrow MH^2 = 15^2 - 13^2 = 225 - 169 = 56$$

$$\Rightarrow MH = \sqrt{56} = \sqrt{4 \times 14} = 2\sqrt{14}$$

(صفحه‌های ۱۰ و ۱۱ کتاب درسی)

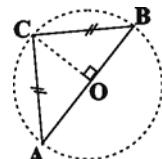
«محمد فخران»

-۲۱۳

چون نقطه‌ی C روی عمودمنصف AB قرار دارد، پس $BC = AC$ است. از طرفی داریم:

$$\triangle BOC: \begin{cases} OB = OC = R \\ \hat{O} = 90^\circ \end{cases} \Rightarrow \hat{BCO} = \hat{B} = 45^\circ$$

به همین ترتیب، $\hat{A} = 45^\circ$ بنابراین $\hat{C} = 90^\circ$ است. پس $\triangle ABC$ قائم‌الزاویه‌ای متساوی الساقین است.

(صفحه‌های ۱۰ و ۱۱ کتاب درسی)

از طرفی با توجه به قضیه‌ی خطوط موازی و مورب داریم:

$$\begin{aligned} EF \parallel BC &\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} BI : \hat{I}_1 = \hat{B}_1 = \hat{B}_2 \\ CI : \hat{I}_2 = \hat{C}_1 = \hat{C}_2 \end{array} \right. \text{مورب} \\ &\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \Delta EBI \Rightarrow BE = EI \\ \Delta FCI \Rightarrow CF = FI \end{array} \right. \text{متساوی الساقین} \\ &\Rightarrow BE + CF = EI + FI = EF \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۱۴ و ۱۵ کتاب درسی)

«امیرحسین ابومهند»

-۲۲۱

اگر AH ارتفاع وارد بر ضلع BC باشد، آن‌گاه:

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} AH \times BC \Rightarrow ۳۲ = \frac{1}{2} AH \times ۸ \Rightarrow AH = ۸$$

می‌دانیم طول ارتفاع نظیر یک رأس نمی‌تواند از طول میانه نظیر آن رأس بیشتر باشد، بنابراین مثلثی با طول میانه $AM = ۶$ و طول ارتفاع $AH = ۸$ وجود ندارد.

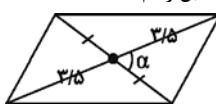
(صفحه‌های ۱۴ و ۱۵ کتاب درسی)

«علی فتح‌آبادی»

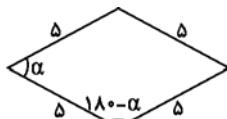
-۲۲۲

به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

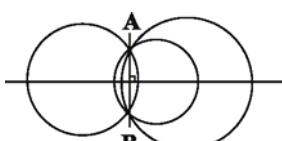
گزینه‌ی «۱»: چون زاویه‌ی بین دو قطر معلوم نیست، بنابراین چهار مثلث به وجود آمده توسط قطرها، به صورت منحصر به فرد قابل رسم نیستند و لذا بی‌شمار متوازی‌الاضلاع قابل رسم است.

گزینه‌ی «۳»: چون زاویه‌ی بین اضلاع مشخص نیستند، بنابراین واضح است که با تغییر α بی‌شمار لوزی قابل رسم است.

گزینه‌ی «۴»: می‌دانیم مرکز دایره‌ای که AB وتر آن است روی AB عمودمنصف AB قرار دارد. چون هر نقطه روی عمودمنصف AB می‌تواند حکم مرکز را داشته باشد، بنابراین مطابق شکل بی‌شمار دایره از AB می‌گذرد.

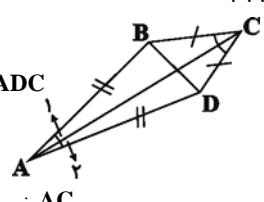

گزینه‌ی «۲»: مطابق فعالیت صفحه‌ی ۱۵ کتاب درسی هر مربع با داشتن قطر آن به صورت منحصر به فرد قابل رسم است.

(صفحه‌های ۱۶ و ۱۷ کتاب درسی)

«علی فتح‌آبادی»

$$\begin{cases} AB = AD \\ BC = CD \xrightarrow{\text{(ض ض ض)}} \Delta ABC \cong \Delta ADC \\ AC \text{ مشترک} \end{cases} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \hat{A}_1 = \hat{A}_2 \Rightarrow \hat{C} \text{ و } \hat{A} \\ C_1 = C_2 \end{array} \right. \text{نیمساز زوایای } AC \text{ و } \hat{A} \\ \begin{cases} AB = AD \Rightarrow BD = A \\ CB = CD \Rightarrow BD = C \end{cases} \Rightarrow BD \text{ عمودمنصف } AC$$

بنابراین ۲ مورد صحیح است.

(صفحه‌های ۱۴ و ۱۵ کتاب درسی)

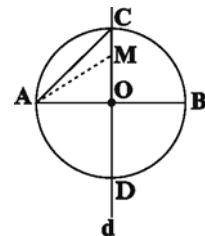
«محمد بیهاری»

برای آن که چهارضلعی که قطرهایش برهم عمودند، لوزی باشد، باید علاوه بر عمود بودن قطرها، قطرها منصف یکدیگر نیز باشند.

(صفحه‌های ۱۶ و ۱۷ کتاب درسی)

«امیرحسین ابومهند»

چون نقطه‌ی M از A و B به یک فاصله است، پس بر روی عمودمنصف پاره‌خط AB یعنی خط d قرار دارد. با توجه به آن که شعاع دایره برابر ۵ است، داریم:

$$AC = \sqrt{OA^2 + OC^2} = \sqrt{5^2 + 5^2} = \sqrt{50} = 5\sqrt{2}$$

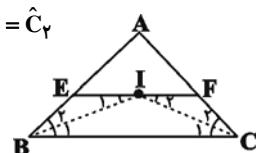
چون $AC = 5\sqrt{2}$ ، پس فاصله‌ی نقطه‌ی M از نقطه‌ی A ، کمتر از فاصله‌ی نقطه‌ی C از نقطه‌ی A است، بنابراین نقطه‌ی M روی خط d و درون دایره واقع است.

(صفحه‌های ۱۶ و ۱۷ کتاب درسی)

«محمد فخران»

اگر نقطه‌ای به فاصله‌ی یکسان از دو ضلع یک زاویه باشد، روی نیمساز آن زاویه قرار دارد. در نتیجه، BI و CI نیمساز $\angle BIC$ هستند.

$$\begin{cases} BI \Rightarrow \hat{B}_1 = \hat{B}_2 \text{ نیمساز} \\ CI \Rightarrow \hat{C}_1 = \hat{C}_2 \text{ نیمساز} \end{cases}$$

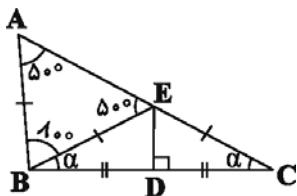

«رضا عباسی اصل»

-۲۲۶

از E به B وصل می‌کنیم. چون E روی عمودمنصف BC واقع است، پس $EB = EC$ است. حال:

$$\begin{aligned} EB = EC &\xrightarrow{EC=AB} EB = AB \\ \Rightarrow A\hat{E}B &= 5^\circ \Rightarrow A\hat{B}E = 8^\circ \\ \Delta ABC : \hat{A} + \hat{B}C + \hat{C} &= 180^\circ \\ \Rightarrow 5^\circ + (\alpha + 8^\circ) + \alpha &= 180^\circ \Rightarrow 2\alpha = 5^\circ \Rightarrow \alpha = 25^\circ \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۱۳ و ۱۴ کتاب درسی)

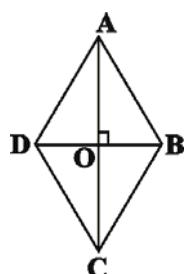
«امیرحسین ابومهوب»

-۲۲۷

اگر AC قطر بزرگ لوزی باشد، آن‌گاه $AC \geq BD$ و به طور مشابه $OA \geq OB$. در مثلث OAB داریم:

$$\begin{aligned} OA^2 &\geq OB^2 \Rightarrow 2OA^2 \geq OA^2 + OB^2 \Rightarrow 2OA^2 \geq AB^2 \\ AB &= 1 \cdot \sqrt{2} \Rightarrow 2OA^2 \geq 1 \cdot \sqrt{2} \Rightarrow OA \geq \sqrt{\frac{1}{2}} \end{aligned}$$

بنابراین حداقل طول قطر بزرگ لوزی (AB) برابر $2 \times \sqrt{\frac{1}{2}} = \sqrt{2}$ است.

(صفحه‌ی ۱۷ کتاب درسی)

«رضا عباسی اصل»

-۲۲۳

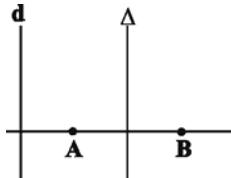
چون $OA = OC$ است، پس O از دو سر پاره‌خط AC به یک فاصله است. یعنی O روی عمودمنصف AC واقع است.

(صفحه‌های ۱۳ و ۱۴ کتاب درسی)

«امیرحسین ابومهوب»

-۲۲۴

مجموعه‌ی نقاطی از صفحه که از دو نقطه‌ی A و B به یک فاصله باشند، عمودمنصف پاره‌خط AB است. واضح است که اگر d بر AB منطبق باشد، بی‌شمار نقطه روی آن وجود دارد که از A و B به یک فاصله هستند. در صورتی که خط d عمود بر AB ولی بر عمودمنصف AB منطبق نباشد (مطابق شکل) هیچ نقطه‌ای روی d وجود ندارد که به فاصله‌ی مساوی از A و B باشد. در سایر حالت‌های خط d ، مسئله همواره یک جواب دارد.

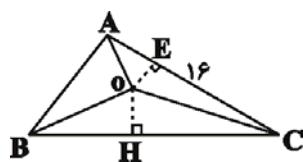

(صفحه‌های ۱۳ و ۱۴ کتاب درسی)

«رضا عباسی اصل»

-۲۲۵

می‌دانیم نقطه‌ی همرسی نیمسازهای زوایای داخلی هر مثلث از سه ضلع آن مثلث به یک فاصله است، پس $OE = OH = h$ ، حال:

$$S_{AOC} = \frac{1}{2}h \cdot AC \Rightarrow 8 = \frac{1}{2}h \times 16 \Rightarrow h = 1 \text{ cm}$$

$$S_{BOC} = \frac{1}{2}h \cdot BC = \frac{1}{2} \times 1 \times 2 = 1 \text{ cm}^2$$

(صفحه‌های ۲۰ و ۲۱ کتاب درسی)

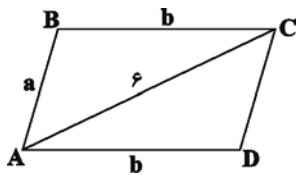
«علی فتح‌آبادی»

-۲۳۰

می‌دانیم در متوازی‌الاضلاع، اضلاع رویه‌رو با یکدیگر برابرند. بنابراین

$$\overline{BC} = \overline{AD} = b$$

با روش مندرج در متن سؤال فقط زمانی یک متوازی‌الاضلاع پدید می‌آید که کمان‌های رسم شده به شعاع‌های a و b به مراکز A و C یکدیگر را قطع کنند. به بیانی دیگر مثلث ABC با اضلاع a و b قابل $b + a > a$ و $a + b > b$ رسم باشد. پس لازم است که $a + b > b + a$ باشد، بنابراین گزینه‌ی «۲» صحیح است.

(صفحه‌ی ۱۶ کتاب درسی)

«علی فتح‌آبادی»

-۲۲۸

یکی از روش‌های مرسوم برای رسم خطی موازی d از نقطه‌ی A خارج

آن، تشکیل یک متوازی‌الاضلاع روی خط d و نقطه‌ی A است. بدین

صورت که نقاط دلخواه B و C را روی d انتخاب کرده، B را به

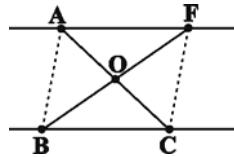
وسط AC وصل کرده و آن را به اندازه‌ی خودش امتداد دهیم.

چهارضلعی حاصل از این عمل ($ABCF$ در شکل زیر) یک

متوازی‌الاضلاع است، زیرا قطرهای آن یکدیگر را نصف کرده‌اند. پس اضلاع

رویه‌روی این چهارضلعی باهم موازی‌اند و لذا گزینه‌ی «۲» نمی‌تواند

درست باشد.

(صفحه‌های ۱۵ و ۱۶ کتاب درسی)

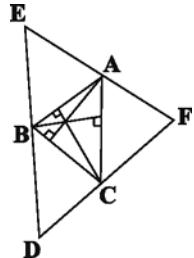
«ممدر فندران»

-۲۲۹

طبق مثال کتاب درسی ارتفاعهای مثلث ABC ، عمودمنصفهای اضلاع

مثلث DEF هستند و در نتیجه N محل هم‌رسی عمودمنصفهای

اضلاع مثلث DEF است.

(صفحه‌ی ۲۰ کتاب درسی)

زیست‌شناسی (۱)	
-۲۳۷	«امیرحسین بعروفی فخر» مایع بین‌باخته‌ای، محیط زندگی یاخته‌های بدن را تشکیل می‌دهد. این مایع به طور دائم مواد مختلفی را با خون می‌ادله می‌کند. خون نوعی بافت پیوندی است. (صفحه‌های ۲۲ و ۲۶ کتاب درسی) (گوارش و هنر موار)
-۲۳۸	«علی کرامت» بیش‌ترین مولکول‌های تشکیل‌دهنده غشا با توجه به شکل ۲-غشاء یاخته در صفحه‌ی ۲۳، مولکول‌های فسفولیپیدی هستند. این مولکول‌ها تنها مکان عبور مواد از عرض غشا نیستند؛ زیرا مولکول‌های پروتئینی نیز در این کارنقش دارند. (صفحه‌های ۲۲ و ۲۳ کتاب درسی) (گوارش و هنر موار)
-۲۳۹	«علی کرامت» تنها مورد (ب) صحیح است. قطعاً در ساختار هر پروتئینی آمینواسید وجود دارد. در سایر موارد: الف) برای هر پروتئین غشایی صادق نیست. ج) در فرایند انتشار تسهیل شده که با دخالت پروتئین‌های غشا است، انرژی مصرف نمی‌شود. (صفحه‌های ۲۳ و ۲۴ کتاب درسی) (گوارش و هنر موار)
-۲۴۰	«امیرحسین بعروفی فخر» باتوجه به شکل ۲-غشاء یاخته، پروتئین سرتاسری و کلسترول، مولکول‌هایی هستند که بخش عمده‌ی آن‌ها با قسمت‌های میانی دو لایه‌ی فسفولیپیدها در تماس است. همان‌طور که می‌دانید کلسترول به گروه لیپیدها تعلق دارد. (صفحه‌های ۲۲ و ۲۳ کتاب درسی) (گوارش و هنر موار)
-۲۴۱	«بهرام میرهیبی» خروج گلوكز و اغلب آمینواسیدها از یاخته‌های روده به مایع بین‌باخته‌ای با انتشار تسهیل شده انجام می‌شود. (صفحه‌های ۲۳ و ۲۴ کتاب درسی) (گوارش و هنر موار)
-۲۴۲	«علی کرامت» انتشار تسهیل شده و گذرندگی (اسمز) هر دو فرآیندی در ارتباط با انتشار می‌باشند. انتشار جریان مولکول‌ها از جای پرگلظت به جای کم‌گلظت است. (صفحه‌های ۲۳ و ۲۴ کتاب درسی) (گوارش و هنر موار)
-۲۳۱	«مهتبی میرزاچی» گستره‌ی حیات از اتم و مولکول شروع می‌شود و با زیست‌کرده پایان می‌یابد. دنا مولکول است و در ابتدای این گستره وجود ندارد که بتواند نقش تنظیمی داشته باشد. (صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی) (زیست‌شناسی دیروز، امروز و فردا)
-۲۳۲	«مهتبی میرزاچی» در جانداران ذره‌بینی، تنوع از جانداران دیگر بیش‌تر است. همچنین تعداد جانداران ناشناخته بسیار بیش‌تر از گونه‌هایی است که شناسایی و نام‌گذاری شده‌اند. (صفحه‌ی ۱۲ کتاب درسی) (زیست‌شناسی دیروز، امروز و فردا)
-۲۳۳	«مهتبی میرزاچی» تولید مثل از ویژگی‌های مشترک جانداران است. در تولید مثل، جانداران موجوداتی کم و بیش شبیه خود را به وجود می‌آورند. (صفحه‌های ۱۱ و ۱۲ کتاب درسی) (زیست‌شناسی دیروز، امروز و فردا)
-۲۳۴	«بهرام میرهیبی» موارد (ب) و (ج) جمله را به نادرستی تکمیل می‌کنند. (ب): نوزاد پروانه‌ی مونارک مهاجرت نمی‌کند بلکه پروانه‌ی بالغ این توانایی را دارد. (ج) پروانه‌ی بالغ با استفاده از یاخته‌های عصبی، جهت مقصد را تشخیص می‌دهد نه نوزاد آن. (صفحه‌ی ۹ کتاب درسی) (زیست‌شناسی دیروز، امروز و فردا)
-۲۳۵	«بهرام میرهیبی» سطح سازمان‌بایی باکتری تا یاخته است ولی سطوح سازمان‌بایی انسان تا سطح جاندار ادامه می‌یابد. (صفحه‌ی ۱۳ کتاب درسی) (زیست‌شناسی دیروز، امروز و فردا)
-۲۳۶	«بهرام میرهیبی» در زیست‌شناسی، فقط ساختارها و یا فرایندهایی را بررسی می‌کنیم که برای ما به طور مستقیم قابل مشاهده و اندازه‌گیری هستند. (صفحه‌ی ۱۱ کتاب درسی) (زیست‌شناسی دیروز، امروز و فردا)

«مهران قاسمی نژاد»

-۲۴۹

A: یاخته‌های ماهیچه‌ی قلبی، **B**: یاخته‌های ماهیچه‌ی اسکلتی، **C**: یاخته‌های ماهیچه‌ی صاف
یاخته‌های بدن انسان به شکل بافت‌های مختلف سازمان یافته‌اند. فضای بین این یاخته‌ها را مایع بین‌یاخته‌ای پر کرده است.

(صفحه‌های ۲۶ و ۲۷ کتاب درسی) (گوارش و هنر موارد)

«مهران قاسمی نژاد»

-۲۵۰

در بافت عصبی، یاخته‌های اصلی (نورون‌ها) و یاخته‌های دیگری به نام پشتیبان وجود دارد. هر سه مورد تنها برای یاخته‌های اصلی بافت عصبی صادق است ولی هیچ‌کدام برای یاخته‌های پشتیبان صدق نمی‌کند.

(صفحه‌ی ۲۷ کتاب درسی) (گوارش و هنر موارد)

«امیرحسین بهروزی فرد»

-۲۴۳

هر ماده‌ای که در خلاف جهت شبی غلط است به یاخته وارد می‌شود، طی فرایند انتقال فعال وارد سلول شده است. هر دو فرایند انتقال فعال و برون‌رانی (اگزوسیتوز) برای موقع نیاز به انرژی دارند.

(صفحه‌ی ۲۴ کتاب درسی) (گوارش و هنر موارد)

«مهبوب میرزا لی»

-۲۴۴

باتوجه به شکل -الف و ب صفحه‌ی ۲۴، مشخص می‌شود در درون بری از سطح غشای یاخته کاسته و در برون‌رانی بر سطح غشای یاخته افزوده می‌شود.

(صفحه‌ی ۲۴ کتاب درسی) (گوارش و هنر موارد)

«علی کرامت»

-۲۴۵

در انسان انواع بافت‌ها به نسبت‌های مختلف در اندام‌ها و دستگاه‌های بدن وجود دارند.

(صفحه‌های ۲۵ و ۲۶ کتاب درسی) (گوارش و هنر موارد)

«امیرحسین بهروزی فرد»

-۲۴۶

بافت پوششی در زیر یاخته‌های خود غشای پایه دارد که یاخته‌های این بافت را به یکدیگر و به بافت‌های زیر آن متصل نگه می‌دارد. غشای پایه، شبکه‌ای از رشته‌های پروتئینی و گلیکوپروتئینی است. گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» در ارتباط با بافت پوششی و گزینه‌ی «۳» در ارتباط با بافت پیوندی است.

(صفحه‌های ۲۵ و ۲۶ کتاب درسی) (گوارش و هنر موارد)

«مهران قاسمی نژاد»

-۲۴۷

شكل در ارتباط با بافت چربی است که به عنوان عایق حرارتی نیز عمل می‌کند.

(صفحه‌ی ۲۶ کتاب درسی) (گوارش و هنر موارد)

«امیرحسین بهروزی فرد»

-۲۴۸

بافت پیوندی سمت معمولاً بافت پوششی را پشتیبانی می‌کند. این بافت نوعی بافت پیوندی است که انعطاف‌پذیر است و در زیر بافت پوششی لوله‌ی گوارشی قرار دارد.

(صفحه‌ی ۲۵ کتاب درسی) (گوارش و هنر موارد)

برنامه‌ی راهبردی اختصاصی دهم ریاضی

١٣٩٦-١٩٥١

در آزمون های که بر رنگ آبی مشخص شده اند، فروں مورد نظر علاوه بر سوالات طراحی شده، نه سوالات شناختی در سوالات آزمون های اس اسری و گلکن در کتاب این، در ای سوال دشواری شناسانه شده (خواه داشت با شرایطی که در این کتاب آمده است).

برنامه‌ی راهبردی اختصاصی دهم تجریبی

سال تھیلی ۹۶-۱۳۹۵

در آزمون هایان که با ریک آنس مشغول شدند، درس مورد نظر علوه بر سوالات طرح شده، هم سوالات انتسابی (وقایع از زمینه) و کوافون (دستگاه آن)، درای مطلع شدند که شما هم باشد. با استفاده از سوالات معمولی سایری های مذکور آنها در این مقاله تقدیری از دستیک می کنند.